

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

27.03.2026

Vår ref:

2022/10821

Deres dato:

Deres ref:

BLE FJELLSKOG AS
c/o Roger Rustand
3623 LAMPELAND

Saksbehandler, innvalgstelefon

Mabel Katrine Seland Trovum, 22003589

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven for Ble Fjellskog AS til utslipp av kommunalt avløpsvann fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse i Flesberg kommune

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus fatter vedtak om ny tillatelse for Ble Fjellskog AS til utslipp av kommunalt avløpsvann fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse i Flesberg kommune.

**Tillatelsen erstatter tidligere tillatelse gitt av Statsforvalteren 18.04.2024.
Tillatelsesdokument med vilkår følger vedlagt.**

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr 91 400,- for behandling av søknaden.

Vedtak om tillatelse og vedtak om gebyrfastsettelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Statsforvalteren viser til søknad mottatt 04.09.2024, sist revidert 05.11.2024, fra Ipec Miljø AS på vegne av Ble Fjellskog AS. Det søkes om tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av kommunalt avløpsvann fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse i Flesberg kommune.

Bakgrunn

Ble Fjellskog AS sitt avløpsrenseanlegg er et privat avløpsrenseanlegg som eies og driftes av Ble Fjellskog AS. Anlegget behandler i dag avløpsvann fra deler av Søndre Blefjell tettbebyggelse.

Ble Fjellskog AS sitt avløpsanlegg ligger innenfor Søndre Blefjell tettbebyggelse. Tettbebyggelsen har et samlet utslipp av kommunalt avløpsvann større enn 2 000 pe til ferskvann. Denne tettbebyggelsen er dermed regulert etter forurensningsforskriften kapittel 14 med Statsforvalteren som forurensningsmyndighet. Statsforvalteren er forurensningsmyndighet for alle anlegg med utslipp større enn eller lik 50 pe innenfor tettbebyggelsen. Vi viser i denne forbindelse til brev fra

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

Flesberg kommune datert 19.01.2022, om endring av forurensningsmyndighet fra kommunen til Statsforvalteren.

Innenfor Søndre Blefjell tettbebyggelse ligger det mange mindre private avløpsrenseanlegg som renses avløpsvann fra tettbebyggelsen. Ble Fjellskog sitt anlegg mottar kun avløpsvann fra en del av denne tettbebyggelsen.

Ble Fjellskog AS fikk 18.04.2024 tillatelse etter forurensningsloven fra Statsforvalteren, til utslipp av kommunalt avløpsvann fra en samlet tilført avløpsmengde på 1 500 pe (BOF₅). Dette tilsvarer utslippet fra 300 hytter.

I forbindelse med videre utbygging av hytter på Nipeto og Gampeflå hytteområde, tilkobling av eksisterende hytter fra Tveiten og Sandbæk hyttefelt, ombygging av campingplass på Blestølen til hytter og leiligheter samt en ny restaurant, søker Ble Fjellskog AS om utvidet ramme i sin utslippstillatelse.

Søknad

Ble Fjellskog AS søker om utslipp fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse, med samlet tilført avløpsmengde på 3 500 pe (BOF₅) i maksuke. Dette omfatter tilførsel fra alle hyttene tilhørende gbnr. 142/2, 143/1, 145/1 og 146/151. Dette innebærer ca. 700 hytter og leiligheter, hvorav 11 av disse er leiligheter i Blefjell Lodge og 170 er nye leiligheter på Blestølen. Det er lagt til grunn en gjennomsnittlig belastning på 5 pe per hytte, og søkers konsulent oppgir at dette også vil være et tilstrekkelig estimat i maksuke. Utvidelsen fra 1 500 pe (BOF₅) til 3 500 pe (BOF₅) skjer innenfor området avsatt til VA-anlegg i reguleringsplanen.

Avløpsrenseanlegget har i dag biologisk rensetrinn, kjemisk fellingsanlegg for fosforfjerning og deretter diffust utslipp gjennom et kunstig oppbygd etterpoleringsbasseng bestående av pukk og fin sand. Renseanlegget planlegges utvidet i to byggetrinn, første byggetrinn vil øke kapasiteten opp til 2 500 pe (BOF₅) og neste trinn vil øke kapasiteten videre til 3 500 pe (BOF₅). Første byggetrinn vil påbegynnes når det er tilstrekkelig antall nye tilknytninger til å forsvare investeringen, samt at utslippstillatelse foreligger. Siste byggetrinn vil påbegynnes så snart 400 tilknytninger er nådd. Etterpoleringsarealet er i dag på 600 m² og utvides etter behov i takt med utvidelse av selve rensesanlegget. Det oppgis i søknaden at beregnet økning fremover vil være ca. 40–50 hytter/leiligheter hvert år til de nye områdene er utbygd.

Renset avløpsvann vil etter diffust utslipp gjennom etterpoleringstrinnet renne videre gjennom flere eksisterende myrområder, før vannet ender opp i Nipetobekken som renner videre via Tveiteelva og Pukkverkselva, før det ender opp i Numedalslågen.

Ble Fjellskog AS søker om 90 % renseeffekt for fosfor (årsmidlet). Det søkes om renseeffekt på 90 % for BOF₅ og KOF_{CR} (døgnmidlet), samt konsentrasjoner i utslippet på henholdsvis 75 mg O₂/l for KOF_{CR} og 25 mg O₂/l for BOF₅. De omsøkte renseeffektene skal overholdes etter biologisk-kjemisk rensing, dvs. før etterpoleringstrinnet. Videre forventes en renseeffekt på 50 % for nitrogen og 90 % for TKB etter etterpolering.

Avløpsnettet til Ble Fjellskog AS består kun av rør av nyere dato. Anlegget består av både trykkledninger og selvfallsledninger. Søker anser det som usannsynlig av det er tap eller innlekkasje av fremmedvann på avløpsnettet da rørene er såpass nye. Det er ingen installerte overløp på avløpsnettet.

Søker skriver at denne typen renseanlegg er luktfrie. Plasseringen av anlegget er også så langt fra nærmeste bebyggelse at støy ikke er en utfordring. De nærmeste hyttene ligger oppstrøms renseanlegget og er tilkoblet som brukere av anlegget. Avstanden til disse er flere hundre meter, opplyses det i søknaden.

I søknaden er det også gjort en vurdering av hvordan utslippet fra avløpsrenseanlegget kan påvirke nærliggende vannforekomster. Undersøkelser utført i 2021 viser en betydelig reduksjon i fosfor- og nitrogennivåer etter oppgraderingen av anlegget. Nye prøver fra 2024 viser at nivået av fosfor og nitrogen nedstrøms renseanlegget ligger innenfor klassifiseringen «svært god». På bakgrunn av dette konkluderes det i resipientvurderingen med at økt tilførsel til Ble Fjellskog AS sitt renseanlegg, ikke vil medføre utslipp som hindrer vannforekomsten i å oppnå miljømålene i vannforskriften.

Høring

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus sendte 29.09.2025 søknaden på høring til berørte parter, offentlige organer og myndigheter og organisasjoner som ivaretar allmenne interesser. Søknaden ble også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider samt kunngjort i Laagendalsposten 07.10.2025. Vi mottok to høringsinnspill. Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsinnspillene og Ble Fjellskog AS sine kommentarer til disse.

Mattilsynet

Mattilsynet viser innledningsvis til sin uttalelse datert 24.10.2023, i forbindelse med høring av tillatelse til Ble Fjellskog AS på 1 500 pe (BOF₅). Mattilsynet har ingen faglige innvendinger til at Statsforvalteren gir utvidet tillatelse etter forurensningsloven, forutsatt at:

- Drikkevannskilder i influensområdet kartlegges og beskyttes. Søknaden viser til at vannforsyningen i området er basert på private grunnvannsbrønner som er godkjent av Mattilsynet. Det er ikke dokumentert om det finnes drikkevannskilder eller brønner nedstrøms renseanlegget i retning Nipetobekken–Numedalslågen. Dette bør avklares før eventuell tillatelse gis.
- Overvåking inkluderer mikrobiologiske parametere (E. coli og intestinale enterokokker).
- Beredskaps- og internkontrollrutiner følges opp.
- Massehåndtering og revegetering gjennomføres i samsvar med kravene i plantehelseforskriften.

Mattilsynet understreker også at det er viktig at myrområdene bevarer og ikke dreneres eller forringes.

Nipeto Vann- og Avløpsselskap AS

Nipeto Vann- og Avløpsselskap AS påpeker at de har utslipp til samme vassdrag som Ble Fjellskog AS. Nipeto Vann- og Avløpsselskap AS fikk tillatelse fra Statsforvalteren 17.06.2025 med ramme på 1 600 pe (BOF₅). De er derfor opptatte av at det blir stilt tilsvarende krav til Ble Fjellskog AS til å følge utviklingen i Nipetobekken. Begge selskaper har et felles ansvar for å ta vare på kvaliteten i vassdraget. For abonnentene er det også viktig at rammevilkårene er like da det er avgjørende for kostnader og årsavgifter.

Nipeto Vann- og Avløpsselskap AS påpeker at det i søknaden er opplyst om at det tas sikte på å gjøre vassdragsundersøkelser minst hvert tredje år, og at kravet som er stilt til Nipeto Vann- og Avløpsselskap AS er 18 ganger større. Selskapet påpeker også at det kan stilles spørsmål ved om grunnlaget for søknaden er godt nok, da det kun er gjort to analyser fra hhv. 2021 og 2024, og at så få prøver umulig kan fange opp variasjoner gjennom sesongen.

Søkers kommentarer til høringsuttalelsene

Ipec Miljø AS har kommentert høringsuttalelsene på vegne av Ble Fjellskog AS i brev datert 12.11.2025. Begge høringsuttalelser er svart ut under ett.

Søker er enig med Nipeto Vann- og Avløpsselskap AS om å ta vare på kvaliteten i vassdraget og følge utviklingen nøye. Det medfører imidlertid ikke riktighet at Nipeto Vann- og Avløpsselskap AS har 18 ganger så strenge krav til oppfølging som Ble Fjellskog AS, som tar bakterieprøver seks ganger i sommersesongen i tillegg til to prøver av selve vassdraget. Dette vil bli fulgt opp etter utvidelsen.

Videre kommenterer søker at det er dokumentert god renseeffekt, også på bakterier, og at dette svarer ut kommentarene til Mattilsynet om eventuelle drikkevannskilder nedstrøms utslippet. Dersom det finnes brønner i vassdraget, så er disse så langt unna utslippspunktet at såpass små mengder bakterier ikke vil overleve helt ned til disse.

På vegne av tiltakshaver, mener Ipec Miljø AS at søknaden bidrar til en forbedring av dagens situasjon. Dette baserer seg på at mange av de eksisterende renseanleggene ikke vil ha økonomi til å kunne tilfredsstille kravene i forurensningsforskriften kapittel 14. Når disse anleggene saneres og utslippet føres til et veldrevet og utbygd renseanlegg med prøvetaking godkjent av Norsk Akkreditering, vil hele området være overvåket på en betryggende måte.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

I utgangspunktet er det forbudt å forurense, jf. forurensningsloven § 7. Etter lovens § 11 kan forurensningsmyndigheten likevel, etter søknad, gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis etter § 11 og fastsetter vilkårene etter forurensningsloven § 16, legges det vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd.

Statsforvalteren vurderer også søknad om tillatelse opp mot vannforskriften § 4, som sier at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand». I tillegg skal alle saker som berører naturmangfold ifølge naturmangfoldloven § 7, vurderes etter prinsippene i §§ 8-12 i samme lov.

Det er virkningene av det omsøkte tiltaket på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom tiltakshaver senere ønsker å gjennomføre tiltaket på en annen måte enn beskrevet i søknaden, må det søkes på nytt.

Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader.

Lovgrunnlag og myndighet

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. forurensningsforskriften § 14-4. Vilkårene er gitt i medhold av forurensningsloven § 16, § 22 og § 40.

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for utslipp av kommunalt avløpsvann fra større tettbebyggelser, jf. forurensningsforskriften § 14-3 og rundskriv T-3/12

Forurensningsforskriften kapittel 14 gjelder for utslipp av kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelse med samlet utslipp større enn eller lik 2 000 pe til ferskvann og 10 000 pe til sjø. Dette følger av § 14-1. Tettbebyggelse er definert i kapittel 11 om generelle bestemmelser for avløp, og § 11-3 bokstav k. Avgrensningen avgjøres etter geografisk utstrekning og/eller på bakgrunn av overføringsledninger. Avgrensningen er uavhengig av kommune- og fylkesgrenser. Dersom avløpsvann fra to eller flere tettbebyggelser samles opp og føres til ett felles renseanlegg eller utslippssted, regnes tettbebyggelsen som én tettbebyggelse.

Vi minner om at kommunen er myndighet etter vass- og avløpsanleggslova. En vesentlig utvidelse ($\geq 25\%$ økning i tilførsel) ved å tilføre nye abonnenter, vil kreve at kommunen tar stilling til eierskapsformen og om det skal stilles særlige vilkår i en tillatelse etter vass- og avløpsanleggslova § 2.

Nytt avløpsdirektiv ble vedtatt av EU 27.11.2024. Implementeringen av det nye direktivet i norsk rett kan medføre endringer i forurensningsforskriften. Det vil til enhver tid være det strengeste kravet som gjelder.

Vurdering av forurensningspotensial og forurensningens omfang

Formålet med tillatelsen

Avløpssektoren utgjør en kritisk infrastruktur for å samle opp og rense avløpsvann for å redusere forurensning av vann og vassdrag. Samtidig har også sektoren forurensende utslipp til vann gjennom overløp, lekkasjer på avløpsnettet og utslipp fra avløpsrenseanlegg. I tillegg kan avløpssystemet medføre fare for forurensning av luft og grunn.

Utgangspunktet for de krav som stilles for kommunen sitt avløpssystem ligger i forurensningsforskriften kapittel 14. Forskriften utgjør minstekrav som skal overholdes. Forskriften må også ses i sammenheng med EUs vannrammedirektiv, som er implementert i norsk rett gjennom vannforskriften. At forurensningsforskriften oppstiller minstekrav innebærer at der Statsforvalteren anser det nødvendig ut fra en avveining av de fordeler og ulemper forurensningen fra avløpssystemet utgjør, kan det innføres strengere krav. I denne sammenheng vil vannforskriftens føringer om miljømål være et viktig premiss. Det vil normalt være resipientens tåleevne som er styrende for de krav som blir satt. Sentralt er også hvilken teknologi man har tilgjengelig for å i størst mulig grad unngå den forurensning som avløpssektoren kan medføre.

Formålet med en tillatelse er derfor primært å beskytte miljøet mot uheldige virkninger av utslipp av avløpsvann, inkludert eventuelt forurenset overvann, for å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i berørte vannforekomster. I tillatelse med vilkår setter forurensningsmyndigheten krav som skal sikre tilfredsstillende oppsamling, transport og rensing av avløpsvann, herunder tiltak for å hindre forurensning fra overløpsutslipp og lekkasjer fra avløpsnett.

Tettbebyggelse

Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg ligger i Søndre Blefjell tettbebyggelse. Tettbebyggelsen består hovedsakelig av fritidsboliger. Avløpsrenseanlegget renser kommunalt avløpsvann fra hyttene tilhørende gbnr. 142/2, 143/1 og 145/1, og søker nå om gbnr. 146/151 i tillegg. Det er dermed bare deler av Søndre Blefjell tettbebyggelse som Ble Fjellskog AS søker utslippstillatelse for.

I henhold til tillatelsens punkt 1.1 plikter Ble Fjellskog AS å ha oversikt over sin del av Søndre Blefjell tettbebyggelse, slik tettbebyggelse er definert i forurensningsforskriften § 11-3 bokstav k. Ble

Fjellskog AS skal til enhver tid ha oppdatert dokumentasjon på geografisk utstrekning og potensiell utslippsstørrelse i pe (beregnet etter NS 9426) for sin del av tettbebyggelsen. Ved utbygging av infrastruktur eller vesentlig utvidelse av virksomhet som medfører økte utslipp fra tettbebyggelsen, skal tettbebyggelsens geografiske utstrekning og utslippsstørrelse i pe (BOF₅) oppdateres. Videre skal det være samsvar mellom potensielt utslipp fra Ble Fjellskog AS sin del av Søndre Blefjell tettbebyggelse og etablert renskapasitet ved rensesanlegget. Avløpsrensanlegg skal utformes slik at de kan motta og behandle alt avløpsvann som oppstår i den aktuelle delen av tettbebyggelsen under alle de klimatiske forhold som er normale for stedet hvor avløpsrensanlegget ligger.

Når Ble Fjellskog AS sin del av tettbebyggelsens potensielle oppsamlingsbehov for kommunalt avløpsvann skal vurderes, så skal vedtatte reguleringsplaner legges til grunn. Hensikten med dette er å sikre at behovet for økt oppsamlings- og behandlingskapasitet for avløpsvann er tilpasset planer for ny utbygging av bolig- eller hytteområder eller aktuell næringsvirksomhet.

Alle avløpsrensanlegg med utslipp ≥ 50 pe innenfor en tettbebyggelse som omfattes av forurensingsforskriften kapittel 14, vil som et minimum måtte overholde krav til rensing og prøvetaking som fremkommer av dette kapittelet.

Tillatelsens rammer

Tillatelsen omfatter utslipp fra samlet tilført avløpsmengde på inntil 3 500 pe (BOF₅) fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse. Dersom tettbebyggelsens tilførte avløpsmengde til Ble Fjellskog avløpsrensanlegg i maksuke overskrider 3 500 pe (BOF₅), skal Statsforvalteren varsles, og Ble Fjellskog AS må søke om endret tillatelse i henhold til faktisk avløpsmengde.

Tillatelsens rammer er basert på tall fra søknaden fra Ble Fjellskog AS. Formålet med å sette rammer for tilført mengde organisk stoff i maksuke i tillatelsen er å vite hvilket utslippspotensial som legger grunnlaget for vilkårene.

Styringsdokumenter

For å sikre god håndtering av avløp, og for å motvirke forurensning, stiller Statsforvalteren gjennom tillatelsen krav til styringsdokumenter, avløpsnett, utslipp til resipient og resipientovervåking. For å sikre minst mulig forurensning i forbindelse med avløpssystemet er det viktig at de vilkår som blir stilt overholdes, og at Ble Fjellskog AS varsler Statsforvalteren ved eventuelle endringer som er av betydning for den gitte tillatelsen. Endringer som kan ha betydning for den totale belastningen, og som innebærer et vesentlig økt utslipp, må omsøkes Statsforvalteren som forurensningsmyndighet før endringene finner sted.

I tillatelsens kapittel 2 og 3 følger de krav Statsforvalteren stiller til hvilke styringsdokumenter som det forventes at Ble Fjellskog AS har i tilknytning til det totale avløpssystemet. Dette innebærer først og fremst en klimatilpasset miljørisikovurdering av det totale avløpssystemet jf. tillatelsens punkt 2.6.1. Dette skal inngå som en del av Ble Fjellskog AS sin internkontroll. Kravet om internkontroll følger av *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter* (Internkontrollforskriften) §§ 2, 4 og 5. Miljørisikovurderingen skal være en viktig del av grunnlaget for beredskapsplanen. Vi understreker at listen i tillatelsen over tema som det som et minimum skal legges vekt på i en miljørisikovurdering, ikke er utfyllende. Det er opp til Ble Fjellskog AS å identifisere alle aktuelle risikoområder for sitt virkeområde på avløpssektoren, der blant annet vilkår i gjeldende tillatelse, utslipp til ytre miljø, forurensningsfare, vannforskriften med mer legges til grunn.

Påslipp av industrielt avløpsvann

Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg har i dag ikke påslipp av industrielt avløpsvann. Dersom Ble Fjellskog AS ønsker påslipp av industrielt avløpsvann til renseanlegget, må selskapet sikre at dette ikke reduserer muligheten for å overholde utslipps- og rensekraft som er fastsatt i tillatelsen eller forurensningsforskriften, eller at det reduserer muligheten for å utnytte avløpsslammet i henhold til gjødselvereforskriftens krav. Ble Fjellskog AS skal ha oversikt over virkninger som kan utgjøre en risiko for avløpssystemet.

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Ifølge Miljødirektoratets Naturbase er det ikke registrert funn av viktige naturtyper eller arter av særlig stor forvaltningsinteresse i nærheten av tiltaksområdet eller i området nedstrøms utslippspunktet. Det er heller ikke registrert noen viktige naturtyper eller arter av særlig stor forvaltningsinteresse i Nipetobekken.

I Numedalslågen er det registrert elvemusling. Elvemuslingen er oppført som «sårbar» på Norsk Rødliste og er også en norsk ansvarsart, som vil si at Norge har mer enn 25 % av artens europeiske bestand. Forurensning har betydning for levevilkårene til elvemusling da den filtrerer store mengder vann. Arten har en egen handlingsplan (*Handlingsplan for elvemusling (Margaritifera margaritifera L.) 2019-2028*) der målet er at elvemusling skal finnes i livskraftige populasjoner i hele Norge, at alle nåværende naturlige populasjoner skal opprettholdes og sikres en tilfredsstillende rekruttering og at alle vassdrag med elvemusling skal ha god økologisk tilstand eller bedre. Målet er at elvemuslingen skal kunne fjernes fra den norske rødlista ved at den oppnår kategorien «livskraftig». Elvemuslingen har et parasittisk livsstadium og er avhengig av enten laks eller ørret for å fullføre sin livssyklus. Numedalslågen er også et lakseførende vassdrag.

I søknadens resipientvurdering står det angitt at myrområdet nedstrøms renseanlegget (N2 nedstrøms) ved befaring i 2021, var tydelig påvirket med kraftig endret flora og jordsmonn sammenliknet med omkringliggende områder. Det var tydelige endringer i flora og jordsmonn, samt avsetninger fra det som antas å være næringssalter også lenger nede i utslippsområdet. Vannløp og myr/våtmark nedstrøms utslippene var tydelig karakterisert med dominans av grønne, mer nitrogenavhengige planter som engrapp, brennesle, siv og geitrams, i kontrast med mer klassisk flora for næringsfattige fjell og myrområder (blåbærlyng, lyng og torvmose). Påvirkninger av myrområdet var synlige helt ned til prøvepunkt N2 nedstrøms, som lå flere hundre meter unna. Det påpekes at etter avløpsrenseanlegget ble utvidet med nytt rensetrinn og doseringsanlegget for fosforfelling ble installert og satt i drift, viser prøvetakingen nedstrøms renseanlegget en vesentlig reduksjon av fosfor og nitrogen. Dette vil sannsynligvis bremse utviklingen i retning sterkt endret vegetasjonsbilde slik det er observert i resipientundersøkelsene. Ipec Miljø AS utførte en ny befaring høsten 2024. Tidligere tegn på påvirkning fra høye verdier av næringssalter var ikke lenger synlige, og det var ikke tegn til økt begroing.

På bakgrunn av at det tidligere har vært tegn til økt begroing i myrområdene nedstrøms utslippspunktet til Ble Fjellskog AS, har Statsforvalteren vurdert at for å kunne gi tillatelse til en ytterligere økning av tilførsel av avløpsvann, er det nødvendig å inkludere et krav om visuell overvåking av disse myrområdene. Dette innebærer at det må gjennomføres en undersøkelse av

vegetasjonen i myrområdene annet hvert år, i perioden juli til september jf. tillatelsens punkt 8.4. Undersøkelsen skal gjennomføres av fagkyndig, uavhengig konsulent.

Avløpsvann kan inneholde flere typer forurensning, inkludert næringsstoffer, organisk stoff, bakterier, mikroplast og miljøgifter. Dette vil kunne påvirke vannkvaliteten og ha uheldige virkninger på det biologiske mangfoldet i resipienten. Det er særlig konsekvensene knyttet til eutrofi som er dokumentert å utgjøre en stor risiko for naturmiljøet. Det oppgis i resipientvurderingen at myrområdene drenerer mot Nipetobekken ca. halvannen km lenger nedstrøms, og at det meste av næringsstoffer på det tidspunktet trolig vil være absorbert.

På bakgrunn av ovennevnte vurderer Statsforvalteren at det er liten risiko for at utslippene fra Ble Fjellskog AS sitt avløpssystem vil påvirke naturmiljøet i resipientene i vesentlig grad, forutsatt at vilkårene i tillatelsen overholdes.

Søknaden og Statsforvalterens behandling av den er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt tiltaksområdet. Statsforvalteren vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og konsekvenser på miljøet. Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9 tillegges derfor ikke vekt i denne saken. Videre vurderer vi at vilkårene i tillatelsen ivaretar hensynet til samlet belastning på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10.

Vi minner om at virksomheten plikter å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. naturmangfoldloven § 12. Det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. § 11 i naturmangfoldloven.

Statsforvalteren mener at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 er oppfylt.

Vurdering etter vannforskriften

I henhold til § 4 i vannforskriften skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand. Ny aktivitet og inngrep skal ikke medføre forringelse eller vanskeliggjøre oppnåelse av miljømål som er satt. Ble Fjellskog AS sitt avløpsrenseanlegg har avrenning til myrområder og til Nipetobekken.

Utdrag fra Vann-Nett er hentet i desember 2025.

Nipetobekken er ikke registrert i Vann-Nett. Det er imidlertid vedlagt en resipientvurdering til søknaden, der det er blitt utført ny prøvetaking i 2024. Prøvetaking er utført på de samme stedene som i 2021, og som lå til grunn ved behandling av søknad om tillatelse for 1 500 pe. Det er tatt én prøve oppstrøms og én nedstrøms avløpsrenseanlegget i 2024. Analyseresultatene viser at Nipetobekken har svært god tilstand for nitrogen og fosfor iht. klassifiseringsveilederen 02:2018. Det påpekes at dette samsvarer med resultatene fra 2021, etter oppgraderingen av renseanlegget. Det beskrives at dette tyder på at oppgraderingen har redusert utslippene av næringsstoffer og dermed forbedret vannkvaliteten i Nipetobekken. Resipientvurderingen konkluderer med at økningen fra 1 500 til 3 500 pe, slik det er planlagt, ikke vil medføre utslipp som hindrer vannforekomstene i å oppnå miljømålene i henhold til vannforskriften § 4. Dette forutsetter at kravene i reguleringsplanen og utslippstillatelse overholdes, og at rensingen av avløpsvannet opprettholdes på dagens nivå.

Nærmeste vannforekomst som er registrert i Vann-Nett er *Numedalslågen fra Lampeland til Pikerfoss bekkefelt* (Vann-Nett ID: 015-1004-R). Bekkefeltet er i Vann-Nett karakterisert som liten, kalkfattig og

humøs. Vannforekomsten har god økologisk tilstand, mens den kjemiske tilstanden er udefinert. Vannforekomsten er noe påvirket (liten grad) av diffus avrenning fra separate avløpsanlegg og skogbruk. Fosforforholdene i vannforekomsten er svært gode, og nitrogenforholdene er gode.

Videre renner bekkefeltet ut i *Numedalslågen fra Fossan til Pikerfoss* (ID: 015-1299-R). Denne delen av Numedalslågen er karakterisert som en stor, kalkfattig, og klar elv. Vannforekomsten har dårlig økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Den økologiske tilstanden var moderat på tidspunktet da Statsforvalteren behandlet søknaden om utslippstillatelse for 1 500 pe (BOF₅). Dette betyr at den økologiske tilstanden er forringet med én tilstandsklasse. Den dårlige økologiske tilstanden skyldes dårlig tilstand for det biologiske kvalitetselementet bunnfauna. Nitrogen- og fosforforholdene i vannforekomsten er likevel svært gode. Vannforekomsten er noe påvirket av diffus avrenning fra jordbruk og morfologiske endringer som følge av vannkraft. Punktutslipp fra renseanlegg og regnvannsoverløp er oppgitt å ha en viss grad av påvirkning.

Ifølge søknaden vil trolig mesteparten av næringsstoffene i det rensede avløpsvannet fra avløpsrenseanlegget være absorbert før det når Nipetobekken. Det er derfor lite sannsynlig at avløpsvannet vil inneholde forurensinger av miljømessig betydning for Nipetobekken eller Numedalslågen. Videre er det ikke installerte nødoverløp eller regnvannsoverløp på avløpsnett til Ble Fjellskog AS. Statsforvalteren anser det derfor ikke som sannsynlig at Ble Fjellskog AS sitt avløpsrenseanlegg har bidratt til forverring av den økologiske tilstanden i Numedalslågen fra Fossan til Pikerfoss.

Statsforvalteren vurderer at de fastsatte vilkårene i tillatelsen vil sikre at det omsøkte utslippet fra avløpssystemet til Ble Fjellskog AS sitt avløpsrenseanlegg ikke fører til forringelse av miljøtilstanden i Nipetobekken eller andre berørte vannforekomster, eller vanskeliggjør oppnåelsen av miljømålene for disse. Vi viser til avsnittene under for en nærmere vurdering av krav til utslipp fra avløpsnett og rensekrav for renseanlegget, samt krav til overvåking av utslippet og berørte resipienter.

Utslipp til vann fra avløpsnett

Utslippene fra avløpsnett i Norge er til dels store og dårlig dokumentert. Dårlig ledningsnett og innlekking av fremmedvann anses i dag å utgjøre det største driftsproblemet ved norske avløpsanlegg. Innlekking av fremmedvann medfører både dårligere funksjon ved avløpsrenseanleggene og økte utslipp. Dårlig avløpsnett fører også til at urensset avløpsvann lekker ut og forurenses drikkevann og miljøet.

Nye tillatelser til avløpssektoren legger i større grad enn tidligere vekt på, og krav til, avløpsnettets funksjon, vedlikehold og fornyelse. Kommuner og anleggseiere må etablere overvannsløsninger som er planlagt og dimensjonert for forventet framtidig økt nedbørintensitet, slik at ikke spillvannsnett overbelastes av fremmedvann.

Tillatelsen omfatter krav til avløpsnett, pumpestasjoner og overløp i tillegg til krav til avløpsrenseanlegget. Dette blir referert til som det totale avløpssystemet. Det totale avløpssystemet i tillatelsen omfatter ikke annet enn det Ble Fjellskog AS selv drifter.

Fornyelse av avløpsnett og reduksjon av fremmedvann

Ifølge opplysninger fra søknaden består avløpsnett tilknyttet Ble Fjellskog AS sitt avløpsrenseanlegg delvis av trykkledninger, men det meste er selvfølgelig ledninger av PVC. Avløpsnett består kun av separatnett. Det beskrives at det er usannsynlig at det er tap eller innlekkasje av fremmedvann på avløpsnett, da dette er av nyere dato. Derfor mener søker at det ikke er behov

for tiltak eller utbedringer de nærmeste årene. Det er i dag ingen kjente lekkasjer fra avløpsnettet, og alle ledninger er nedgravd og derfor heller ikke utsatt for klimaendringer i særlig grad, opplyses det i søknaden. I Miljødirektoratets mal for utslippstillatelser på avløpssektoren er det lagt inn krav til at den ansvarlige skal lage en tiltaksplan for å redusere andelen fremmedvann som tilføres avløpsnettet, og at denne skal beskrive konkrete tiltak for trinnvis separering av avløpsnettet for overvann og sanitært avløpsvann. Siden Ble Fjellskog AS sitt avløpsnett kun består av separatnett, har vi tatt ut vilkår tilknyttet trinnvis separering av avløpsnettet.

Statsforvalteren legger vekt på at det må sikres en forsvarlig fornying av avløpsnettet i Ble Fjellskog AS sin del av Søndre Blefjell tettbebyggelse. Avløpsnettet må driftes, vedlikeholdes og fornyes på en planmessig måte, slik at forventet funksjon og god teknisk tilstand opprettholdes på lang sikt. Dette mener vi gjøres best ved å basere tiltakene på forpliktende handlingsplaner nedfelt i saneringsplaner. På den måten vil tiltakene bli dimensjonert ut fra reelle behov og utfordringer, og i samsvar med forventet levetid på eksisterende avløpsinfrastruktur. Tiltakene skal være basert på miljørisikovurderingen Ble Fjellskog AS utarbeider for det totale avløpssystemet. For å redusere innlekking av fremmedvann, stiller Statsforvalteren krav om at Ble Fjellskog AS skal ha en plan for å redusere andelen fremmedvann som tilføres avløpsnettet, jf. punkt 3.1.3 i tillatelsen. Videre stiller vi krav om at Ble Fjellskog AS skal ha en tiltaksplan for fornyelse av ledningsnett. Utformingen av en slik tiltaksplan beskrives nærmere i tillatelsens punkt 3.1.2.

Statsforvalteren forutsetter at det settes av tilstrekkelig med ressurser for å følge opp arbeidet med vedlikehold av avløpsnettet.

Oversikt over alle overløp på avløpsnettet

Av forurensningsforskriften § 14-5 siste ledd kreves det at den ansvarlige for avløpsanlegget skal ha oversikt over alle overløp på avløpsnettet. Oversikten skal også inkludere eventuelle lekkasjer av betydning. Avløpsnettet til Ble Fjellskog AS har ingen installerte nødoverløp eller regnvannsoverløp. Statsforvalteren har derfor ikke fastsatt krav til utslipp via overløp i tillatelsen. Vi forutsetter at Ble Fjellskog AS søker om en endring av tillatelsen etter forurensningsloven dersom det i fremtiden blir aktuelt å installere overløp punkter på avløpsnettet.

Virkningsgrad på avløpsnettet

I tillatelsen datert 18.04.2024 ble det stilt krav om at utslipp på grunn av feil på avløpsnettet, stans i pumpestasjoner og liknende ikke skal redusere virkningsgraden i avløpsnettet med mer enn maksimalt 3 % over året. Siden Ble Fjellskog AS sitt avløpsnett i dag ikke har kjente lekkasjer eller installerte regnvanns- og nødoverløp, har vi videreført kravet på 3 % i den nye tillatelsen, jf. punkt 3.1.5. Beregning av virkningsgraden på avløpsnettet skal gjøres ved å legge til grunn målte verdier for overløp eller beregnede verdier (med lav usikkerhet) for mindre omfattende overløpsutslipp. I tillegg skal andre ulike kildene til tap beregnes eller vurderes kvalitativt.

Utslipp til vann fra renseanlegget

Vurdering av utslippsgrenser

I tilbakemeldingen på egenkontrollrapporten for 2022 påpekte Statsforvalteren at vi ikke kunne vurdere overholdelse av rensekravene da prøvene som var tatt av avløpsvannet i rapporteringsåret ikke var mengdeproporsjonale, og at akkreditert prøvetaking iht. kravene i forurensningsforskriften kapittel 14 måtte komme på plass ved anlegget. Dette er nå på plass. Egenkontrollrapporten for 2024 viser at Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg klarte rensekravene for fosfor på minst 90 %, med en årsmidlet renseeffekt på 94,66 %. Anlegget overholder også kravene for organisk stoff i utslippstillatelsen på minst 90 % renseeffekt for BOF₅ eller at utslippskonsentrasjonen ikke skal

overstige 25 mg O₂/l. Også utslippstillatelsens krav til minst 90 % renseeffekt for KOF_{CR} eller at utslippskonsentrasjonen ikke skal overstige 75 mg O₂/l, er overholdt.

Ifølge søknaden forventes det at utslippet ut fra selve renseanlegget og før infiltrasjonstrinnet vil være 56 kg tot-P, 4 725 kg KOF_{CR} og 1 890 kg BOF₅ i 2040, forutsatt en rensegrad på 90 % for fosfor og organisk stoff. Disse mengdene vil reduseres ytterligere gjennom etterpoleringstrinnet.

Basert på eksisterende kunnskap om resipientene samt fremlagt dokumentasjon fra søker om påvirkningen av det omsøkte utslippet, vurderer Statsforvalteren at de omsøkte rensekravene vil ivareta de berørte resipientene i tilstrekkelig grad. Vi setter derfor krav om 90 % rensing av fosfor (tot-P), 90 % rensing av BOF₅ eller maksimal utslippskonsentrasjon på 25 mg O₂/l, og 90 % rensing av KOF_{CR} eller maksimal utslippskonsentrasjon på 75 mg O₂/l, slik Ble Fjellskog AS har søkt om.

Statsforvalteren har som praksis å sette krav til maksimalt årlig utslipp av fosfor, BOF₅ og KOF_{CR} fra avløpsrenseanlegg. Dette er imidlertid utfordrende for renseanlegg som renser avløpsvann fra hytteområder. Dette skyldes både svært variabel tilførsel av avløpsvann, men også at faktisk belastning på renseanlegget de neste årene er avhengig av hastigheten på salg av hyttetomtene. Søker trekker frem at markedssituasjonen og usikker utvikling for hytteområdene gjør at å estimere tilførsel i pe (BOF₅) de neste årene, frem til oppnådd maksbelastning, blir basert på ren gjetning. Statsforvalteren har derfor vurdert at det er stor risiko for at eventuelle grenser for maksutslipp som fastsettes i tillatelsen, ikke vil bli riktige. Vi har derfor ikke satt maksutslippsgrenser i denne tillatelsen, men anser at vilkårene som er satt til renseeffekt vil være tilstrekkelige for å ivareta resipienten.

Når det gjelder bakterier, så er ikke dette en del av de styrende parametere etter vannforskriften. Utslipp av bakterier kan likevel bidra til forurensning av vassdrag og brukerkonflikter. Ifølge søknaden fra Ble Fjellskog AS er det ingen kjente brukerinteresser knyttet til myrområdet nedstrøms utslippet eller Nipetobekken. I tillatelsen som ble gitt til Ble Fjellskog AS 18.04.2024, vurderte vi derfor at det ikke var nødvendig å stille utslippskrav for bakterier, men at det var nødvendig med prøvetaking av bakterier i form av E. coli. Det ble stilt krav til at det fra 1. mai til 31. oktober hvert år skal tas en øyeblikksprøve av utløpsvannet én gang i måneden. Vi har videreført dette kravet i den nye tillatelsen.

Søker kommenterte også, i forbindelse med tillatelsen som ble gitt 18.04.2024, at det var lav tilførsel av avløpsvann om sommeren til avløpsrenseanlegget og at dette kunne være en utfordring med tanke på prøvetaking av E. coli. Vi presiserte derfor at dersom det er andre tider på året der maksuke forekommer, må Ble Fjellskog hensynta dette i sin miljørisikovurdering. Dette er fortsatt gjeldende. Hensikten med vilkåret om prøvetaking av E. coli er å få mer kunnskap om bakterieinnhold i det rensede avløpsvannet og om dette kan påvirke resipienten. Hvis prøvetaking for E. coli ikke viser et innhold av bakterier som er av miljømessig betydning eller kan ha konsekvenser for nærmiljøet, vil kravet kunne revideres slik at prøvetakingsfrekvensen reduseres, eller kravet kan utgå i sin helhet.

Vurdering av nitrogenrensing

I likhet med fosfor er nitrogen et viktig næringsstoff for alger. Tilgangen på nitrogen er en begrensende faktor for algeproduksjon i mange vannforekomster, og spesielt i marine vannforekomster. De siste årene har det vært et økende fokus på miljøtilstanden i Oslofjorden. I *Helthetlig tiltaksplan for en ren og Rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv* trekkes det frem at tilstanden for livet i Oslofjorden er svært alvorlig, og at påvirkningene på fjorden er langt større enn det økologien

kan tåle. Påvirkningsbildet er sammensatt, men utslipp fra kommunalt avløp og avløp i spredt bebyggelse pekes på som to av de største påvirkningene. Oslofjorden har i dag store eutrofi-problemer. En rapport fra NIVA og Havforskningsinstituttet, *Utredning av behovet for å redusere tilførslene av nitrogen til Ytre Oslofjord*, viser at det slippes ut for mye nitrogen til Oslofjorden. Rapporten konkluderer med at det er behov for å redusere tilførsler av nitrogen fra avløpssektoren, som innebærer å innføre nitrogenrensning ved avløpsrenseanlegg som har utslipp til fjorden. Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg har utslipp til Oslofjordens nedbørsfelt. Som følge av dette vil utslipp av nitrogeninnholdig avløpsvann fra Ble Fjellskog AS sitt avløpsrenseanlegg kunne påvirke Oslofjorden.

Den 13.05.2022 mottok Statsforvalteren brev fra Miljødirektoratet med nye føringer knyttet til innføring av nitrogenrensning ved avløpsanlegg som har utslipp til Oslofjorden. I brevet skriver Miljødirektoratet at alle kommuner og IKS som tilhører en omfattende tettbebyggelse innenfor Oslofjordens nedbørsfelt, må forvente at det vil komme krav om nitrogenrensning ved utslipp av kommunalt avløpsvann. Med omfattende tettbebyggelse menes tettbebyggelser med potensiell utslippsstørrelse større enn 10 000 pe (BOF₅). Imidlertid påpekes det at tilstanden i fjorden er så alvorlig at det er behov for reduksjon i alle tilførsler til Oslofjorden som kan føre til eutrofi. Videre påpekes det at fosfor- og nitrogenrensning i praksis vil være en forutsetning for at industribedrifter som har prosessavløpsvann med høyt innhold av organisk materiale og næringssalter, kan ha påslipp til kommunale avløpsrenseanlegg eller IKS. Miljødirektoratet oppfordrer til samarbeid på tvers av kommuner og mellom kommuner og industribedrifter, om å etablere bærekraftige renseløsninger i deres region.

Forurensningsloven § 11 angir at forurensningsmyndigheten, ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis eller ikke og ved fastsettelse av vilkår, skal legge vekt på de forurensningsmessige ulempene tiltaket vil medføre sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Dette gir uttrykk for en skjønnsutøvelse som er tillagt forurensningsmyndigheten. Det skal legges stor vekt på forurensningsmessige hensyn, men også andre hensyn skal være av betydning, deriblant økonomi. Innføring av nitrogenrensning er et kostbart tiltak, og vil medføre vesentlig økte kostnader i form høyere vann- og avløpsgebyrer for abonnentene til Ble Fjellskog AS.

Statsforvalteren mottok 28.11.2024 opplysninger fra Flesberg kommune om Søndre Blefjell tettbebyggelse sin samlede utslippsstørrelse i pe (BOF₅). Tettbebyggelsens samlede utslippsstørrelse i dag er i underkant av 5 000 pe (BOF₅). Kommunen skriver at med bakgrunn i alle vedtatte reguleringsplaner og planer til behandling i inneværende år (2024), vil tettbebyggelsens utslippsstørrelse ti år frem i tid være 11 234 pe (BOF₅). Kommunen understreker likevel at dette ikke er realistisk og vil representere en tredobling i antall byggesaker årlig. Det er flere områder i de eldste vedtatte reguleringsplanene som ikke er realisert og kanskje heller ikke vil bli realisert av ulike årsaker. Disse områdene kan ved rullering av kommunedelplanen tilbakeføres til LNF og ikke områder avsatt til fritidsbebyggelse. Kommunen anmoder derfor om at det settes et realistisk bilde på forventet samlet utslippsstørrelse for Søndre Blefjell tettbebyggelse de neste ti årene. Statsforvalteren tar informasjonen til etterretning, men understreker at dersom Søndre Blefjell tettbebyggelse skulle vise seg å overstige 10 000 pe (BOF₅), vil Statsforvalteren kunne fatte pålegg om utredning av kommunens handlingsrom for å få på plass nitrogenrensning av avløpsvannet fra tettbebyggelsen.

Det omsøkte utslippet fra tettbebyggelsen er av en mindre størrelse, og mengden nitrogen som tilføres Nipetobekken og resipienter nedstrøms, vil være begrenset. På bakgrunn av dette vurderer Statsforvalteren i denne omgang at det ikke er forholdsmessig å kreve at avløpsvannet fra tettbebyggelsen skal renses for nitrogen. Det blir derfor ikke stilt krav om nitrogenrensning i del av Søndre Blefjell tettbebyggelse i dette vedtaket. Vi stiller likevel krav om at Ble Fjellskog AS skal ta

prøver av nitrogen ved sitt avløpsrenseanlegg for å overvåke nitrogenutslippene sine. Dette vil bidra til å gi et bedre kunnskapsgrunnlag for å kunne vurdere behovet for nitrogenrensing i fremtiden.

Prøvetaking

I henhold til forurensningsforskriften § 14-11 skal det tas representative prøver av avløpsvannet. For å fange opp variasjonen i utslippene fra avløpsrenseanlegget, deriblant utslippet i maksuke og overløp, er det viktig å ta nok prøver. Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg er av en slik størrelse at det jf. forurensningsforskriften § 14-11 skal tas minimum 12 prøver av avløpsvannet. Vi setter derfor krav til 12 prøver i året. For KOF_{CR} og BOF_5 skal det tas døgnblandprøver, da dette er krav i forurensningsforskriften § 14-11. For tot-P og tot-N kan det velges om det skal tas ukeblandprøver eller døgnblandprøver.

Vi viser også til prøvetakingskravet for bakterier (E. coli) beskrevet i forrige avsnitt.

Overvåking

Statsforvalteren har satt vilkår til resipientovervåking i tillatelsens punkt 8. Ble Fjellskog AS skal overvåke etter forurensningsforskriften og etter vannforskriften. Overvåking etter forurensningsforskriften skal skje i nærheten av utslippspunktene og dokumentere effekten av utslipp av avløpsvann. Overvåking etter vannforskriften skal skje lengre unna utslippspunktene og dokumentere tilstanden i resipienten etter samlet belastning.

Som beskrevet under punktet «Konsekvenser for naturmiljøet», skal Ble Fjellskog AS også utføre visuell overvåking av myrområdene nedstrøms utslippspunktet.

Ble Fjellskog AS må utarbeide et program for overvåking som er i tråd med kravene i denne tillatelsen. Dersom Ble Fjellskog AS allerede har et overvåkingsprogram som er i tråd med kravene i tillatelsen, kan dette brukes.

Avløpsslam

Avløpsslam (råslam) er å betrakte som en overflødig fraksjon oppstått ved rensing av kommunalt avløpsvann, og anses derfor som et avfall i henhold til forurensningsloven § 27. Dette innebærer at avløpsslam skal håndteres i tråd med avfallsregelverket.

Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg har ikke eget mottak for eksternt slam. Serviceansvarlig måler slammengde og varsler (bestiller) tømning fra septikservice. Renseanlegget har ikke separat behandlingsprosess for slam, kun sedimentering i slamavskillere og litt fortykning i eget slamlager.

Det er ikke tillatt med mottak eller behandling av septikslam eller avløpsslam ved Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg. Ble Fjellskog AS er ansvarlige for å sikre at avløpsslammet blir håndtert i tråd med avfallsregelverket og de krav som følger av forurensningsloven § 32, herunder at slammet leveres til et godkjent behandlingsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven.

Utslipp til luft

I tillegg til å regulere utslipp til vann, regulerer tillatelsen fra Statsforvalteren også utslipp til luft. Dette inkluderer blant annet utslipp av lukt, støy og klimagasser. I søknaden opplyses det om at anlegget må betraktes som luktfritt, bortsett fra ved større driftsforstyrrelser hvor det kan oppstå noe lukt. Det er ingen sjenerende utslipp av klimagasser fra avløpsanlegget, og heller ikke sjenerende støy fra anlegget.

Lukt kan medføre ulemper for nærmiljøet. Virksomheten skal ikke medføre luktulempen av betydning for naboer. Hvis Ble Fjellskog AS har punktkilder av lukt i nærheten av boliger mv. så skal det gjøres luktregninger iht. Norsk Standard NS-EN 13725. Vi viser til veileder *Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven (TA309- 2013)*. Vi har satt luktimmisjonskrav til lukt fra punktkilder i tillatelsens punkt 4.2. Siden Ble Fjellskog AS har opplyst om at renseanlegget må oppfattes som luktfritt, har vi satt krav til at utslipp av lukt ikke skal overstige 1 ouE/m^3 som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil. Vi har også satt krav til at Ble Fjellskog AS skal ha et system for registrering og oppfølging av eventuelle klager og avvik på lukt.

Også utslipp av støy kan medføre ulemper for nærmiljøet. Vi har derfor satt vilkår til støy i tillatelsens punkt 5 i tråd med dagens praksis for avløpstillatelser, basert på *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021)*. Videre er det stilt krav om at utslipp av klimagasser fra drift av det totale avløpssystemet skal holdes på et så lavt nivå som mulig. Ble Fjellskog AS skal årlig utarbeide et klimagassregnskap for det totale avløpssystemet sitt, for å få oversikt over utslippene sine.

Kjemikalier

Det oppgis i søknaden at det benyttes Ecoflock 90 som fellingskjemikalie ved avløpsrenseanlegget. Ved lagring av kjemikalier må Ble Fjellskog AS ta hensyn til kravene som følger av forurensningsforskriften kapittel 18, *Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall*. Det skal utvises aktsomhet ved bruk av kjemikalier, og Ble Fjellskog AS er ansvarlig etter *Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester* (produktkontrollloven) å vurdere om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for helseskade eller miljøforstyrrelse. Bruken og utslipp av kjemikalier må inngå i miljørisikoanalysen.

Forurensset grunn

Avløpssystemet til Ble Fjellskog AS skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet. Ble Fjellskog AS plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Rapportering

Ble Fjellskog AS plikter å ha kontroll på sitt utslipp, og skal rapportere årlig til Statsforvalteren som forurensningsmyndighet. Kravet om rapportering følger av tillatelsens punkt 11. I tillegg til egenkontrollrapportering via Altinn, skal Ble Fjellskog AS også rapportere i skjema for årsrapport. Skjema for årsrapport finnes på Statsforvalteren sine hjemmesider (se henvisning i tillatelsen). Årsrapport skal sendes inn som vedlegg til egenkontrollrapportering via Altinn.

Statsforvalteren vil følge opp overholdelse av krav satt i tillatelsen, samt øvrig forurensningsregelverk, gjennom tilbakemelding på egenkontrollrapport, årsrapport og tilsyn.

Planmessige forhold

Området der Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg ligger er omfattet av reguleringsplan *Detaljregulering Nipeto Gampeflå - Blefjell (Plan-ID: 2008001)*, første gang vedtatt 14.02.2008.

En mindre endring av reguleringsplanen ble vedtatt av Flesberg kommune 27.02.2024. Endringen innebar en utvidelse av arealformålet «vann- og avløpsanlegg», basert på nødvendig areal for utvidelse av renseanlegget til Ble Fjellskog AS. Flesberg kommune bekrefter i e-post datert

19.03.2024 at tiltaket nå er i tråd med den endelige reguleringen etter plan- og bygningsloven for området.

Statsforvalteren gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare er gyldig dersom virksomheten er i tråd med gjeldende plan for området.

Samfunnsmessige hensyn

Avløpsanlegg er kritisk infrastruktur. Oppsamling og rensing av avløpsvann er nødvendig for å redusere utslipp av forurensning og forhindre ytterligere forringelse av vannkvaliteten i vannforekomster.

Statsforvalteren vurderer at håndtering av avløpsvann i et kontrollert avløpssystem regulert til formålet er i tråd med regelverket, og at dette hensynet må tillegges stor vekt i vurderingen om tillatelse skal gis. Med de fastsatte vilkår i tillatelsen vil ikke utslipp av avløpsvann fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse medføre en forringelse av tilstanden i vannforekomstene, eller vanskeliggjøre oppnåelse av miljømål som er satt for resipientene.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og kommet frem til at samfunnsnyttens virksomheten utgjør overstiger de forurensningsmessige ulempene knyttet til virksomheten. Det forutsettes at virksomheten drives i samsvar med vilkårene som følger av tillatelsen og forurensningsregelverket.

Vi har vurdert at Ble Fjellskog AS sin drift på avløpssektoren, med de vilkårene som er gitt i denne tillatelsen, ikke vil komme i konflikt med naturmangfoldet eller medføre forringelse av tilstanden i vannforekomstene, eller vanskeliggjøre oppnåelse av miljømål etter vannforskriften.

Statsforvalteren gir Ble Fjellskog AS tillatelse til utslipp av kommunalt avløpsvann fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse på særskilte vilkår.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever. Tabellen viser til vilkårpunkter i tillatelsen.

Referanse til vilkårpunkter	Tiltakstyper	Frister
2.6 Internkontroll	Gjennomgang og oppdatering av internkontrollen	Årlig gjennomgang og oppdatering ved endringer
2.6.1 Miljøriskovurdering	Gjennomgang og oppdatering av miljøriskovurdering	Årlig gjennomgang og oppdatering ved endringer
2.7 Krav til langsiktig planlegging	Vurdering av hvordan kravene i tillatelsen og i forurensningsforskriften kap. 14 er fulgt opp, vurdere behov for nye tiltak og endringer i prioriteringene	1. mars hvert år
3.1.5 Krav til virkningsgrad for avløpsnett	Gjennomføre planlagte tiltak for å redusere utlekking	Kontinuerlig 1. mars hvert år

	Dokumentere avløpsnettets virkningsgrad Utslipp på grunn av feil på avløpsnett, stans i pumpestasjoner og liknende skal ikke redusere virkningsgraden i avløpsnett med mer enn 3%	Fra og med dags dato
3.2.3 Grenseverdier for utslipp	Krav til utslipp og prøvetaking	Løpende oppfølging
Overholdelse av nye rensekrav for fosfor (tot-P)	Minst 90 % reduksjon målt som årlig middelerdi	Fra og med dags dato
Overholdelse av nye rensekrav for BOF ₅	Minst 90 % eller at utslippskonsentrasjon ikke overstiger 25 mg O ₂ /l ved utslipp	Fra og med dags dato
Overholdelse av nye rensekrav for KOF _{CR}	Minst 90 % eller at utslippskonsentrasjon ikke overstiger 75 mg O ₂ /l ved utslipp	Fra og med dags dato
Overvåking av nitrogenutslipp	Prøvetaking av nitrogen	Fra og med dags dato
Overvåkingskrav for E. coli	Fra 1. mai til 31. oktober hvert år skal det tas en øyeblikksprøve av utløpsvannet en gang i måneden	Fra og med dags dato
Overholdelse av krav til antall prøver for BOF ₅ , KOF _{CR} , total fosfor (tot-P) og totalnitrogen (tot-N)	12 døgnblandprøver for BOF ₅ og KOF _{CR} , og 12 ukeblandprøver eller døgnblandprøver for tot-P og tot-N	Fra og med dags dato
3.2.5 Påslipp	Krav til vurdering av påslipp i miljørisikovurderingen	Løpende oppfølging
7. Etablering av beredskap	Krav til oppdatert beredskapsplan	Løpende oppfølging
8. Resipientundersøkelse og overvåking	Krav til årlig program for overvåking	1. mars året etter undersøkelse

8.4 Visuell overvåking av myrområder	Undersøkelse av forekomster av vegetasjonsbildet i tråd med beskrivelse av metodikk i <i>Instruks for ekstensiv overvåking ved myrrestaurering</i> (2017)	Én gang annet hvert år i perioden juli til september
11. Rapportering	Rapportere avløpsdata via Altinn og rapportering til Statsforvalteren (årsrapport)	1. mars hvert år

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus gir Ble Fjellskog AS tillatelse til utslipp av kommunalt avløpsvann fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse i Flesberg kommune. Tillatelsen inkluderer vilkår for drift av det totale avløpssystemet i tettbebyggelsen.

Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 og forurensningsforskriften kapittel 14 *Krav til utslipp av kommunalt avløpsvann fra større tettbebyggelse § 14-4*. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i forurensningsloven § 16.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og erstatter tidligere tillatelse gitt 18.04.2024.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr datert 11.09.2024. Vi varslet sats 4 som i 2024 utgjorde kr 133 000,- for behandling av søknaden.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 5 kommer til anvendelse i denne saken. Ble Fjellskog AS skal derfor betale kr 91 400,- (2025-sats) for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Da hoveddelen av arbeidet med tillatelsen er utført i 2025, vedtas gebyrsatser som er gjeldende for 2025. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstillelse av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtakene om tillatelse og gebyr kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket.

En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Mabel Katrine Seland Trovum
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse etter forurensningsloven for Ble Fjellskog AS til utslipp av kommunalt avløpsvann fra Søndre Blefjell tettbebyggelse i Flesberg kommune

Kopi til:

Ipec Miljø AS v/ Per Olav Kvitli	Lampelandhagan 7	3623	LAMPELAND
FLESBERG KOMMUNE	Tonvegen 87	3622	SVENE
NIPETO VANN- OG			
AVLØPSELSKAP AS			
RAVA BLE SA	Postboks 3, Fritzøe Brygge	3285	LARVIK
VÆRÅS HYTTETUN	c/o Einar S. Amundsen Johan	3011	DRAMMEN
	Halvorsens vei 22		
ØYSTEIN GJELLERUD	Vestsida 1101	3623	LAMPELAND
BLE EIENDOM BIO AS	v/ Rom Konsult Norge AS	1738	BORGENHAUGEN
	Statsminister Torps vei 30		
SØLVSETER HYTTEFORENING	c/o Tor Jørgen Johannessen	3430	SPIKKESTAD
	Kunnskapsveien 27		
BLEFJELL VANN OG	Postboks 43	3621	LAMPELAND
AVLØPSELSKAP AS			
SJUVASSLIA VELFORENING	c/o Heidi Anita Olsen Ullern allé	0381	OSLO
	41		
NORGES VASSDRAGS- OG	Postboks 5091 Majorstua	0301	OSLO
ENERGIDIREKTORAT (NVE)			

MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE	Hauges gate 89	3019	DRAMMEN
SØNDRE BLEFJELL VEL	c/o Jan Sølve Borlaug Sigurd	0655	OSLO
	Hoels vei 57		
GVELVEN HYTTEFORENING	c/o Inger Amine Opsal	3482	TOFTE
	Morskogveien 14		
FORUM FOR NATUR OG	Christian Krohgs gate 10	0186	OSLO
FRILUFTSLIV (FNF)			
KONGSBERG KOMMUNE	Postboks 115	3602	KONGSBERG
ROLLAG KOMMUNE	Vrågåvegen 10	3626	ROLLAG
BLEFJELL LØYPEFORENING	c/o Åge Arnesen Gråtenveien 6B	3235	SANDEFJORD
OMGI AS	Klostergata 30	3732	SKIEN
AGENS PROPERTY AS	Trondheimsveien 184	0570	OSLO
Asbjørn Løvstad	Tonvegen 87	3622	Svene
Eva Kristin Aarbakk Eri	Vestsida 199	3622	Svene
Sigurd Eri	Vestsida 199	3622	Svene
Nils Olav Tveiten	Gårdåsvegen 193	3623	Lampeland
Anne Kjersti Løvstad	Tonvegen 79	3622	Svene
Trygve Ånestad	Rørskogen 4	1580	Rygge
Lillian Ånestad	Rørskogen 4	1580	Rygge
Eira Weseth	Grønsetløkka 8	3090	Hof
Mona Johansen Sandvik	Solhaugveien 75	1337	Sandvika
Inger Lilleby Fløgum	Hagebakkvegen 3	2835	Raufoss
Nils Tore Fløgum	Hagebakkvegen 3	2835	Raufoss
Lisbeth Breigutu Føleide	Hjemsengveien 97	3133	DUKEN
Knut Solhaug	Klinkenbergvegen 28	2860	HOV
Harald Weseth	Grønsetløkka 8	3090	HOF
Bjørn Johansen	Rønningveien 13	1340	SKUI
Morten Johansen	Arvid Andresens Vei 6	1394	Nesbru
Hanne Bråten	Klinkenbergvegen 28	2860	HOV
Anne Helene Lilleby	Kjærlighetsstien 19 H	1781	HALDEN
Brede Nielsen	Marieroveien 7	1390	VOLLEN
Bjørn Vidar Bergtun	Klaras Vei 19 E	3244	SANDEFJORD
Stine Allum Bergtun	Klaras Vei 19 E	3244	SANDEFJORD
Jan Vidar Elven	Skjebergveien 35	1739	BORGENHAUGEN
Trude Anita Elven	Skjebergveien 35	1739	BORGENHAUGEN
Grethe Harriet Johansen	Askeladdveien 6	3292	STAVERN
Tom Johansen	Askeladdveien 6	3292	STAVERN
Vegard Kristiansen	Hennumhagan 37	3409	TRANBY
Jan-Øyvind Gram Larsen	Astri Frisaks Vei 3	1430	ÅS
Oddmund Ruud	Sandeveien 18 B	3150	TOLVSRØD
Rannveig Velken	Hellalia 48	3142	VESTSKOGEN
Mona Estensen	Strømliveien 3	3047	DRAMMEN
Robert Fossum	Strømliveien 3	3047	DRAMMEN
Inger Åse Skaaden	Ilebakken 3	1678	KRÅKERØY
Tore Skaaden	Ilebakken 3	1678	KRÅKERØY
Sabine Ueland	Solbakkeåsen 4	3238	SANDEFJORD
Even Ueland	Solbakkeåsen 4	3238	SANDEFJORD
Ruth Ruhe Kronstad	Breidablikkveien 25	3216	SANDEFJORD
Øyvind Kronstad	Breidablikkveien 25	3216	SANDEFJORD

Fátima Malam Sissé Sani	Spångbergveien 17 C	0853	OSLO
Kristian Hanstad Tveit	Spångbergveien 17 C	0853	OSLO
Rita Heron Aulesjord	Rambergveien 33	3085	HOLMESTRAND
Robert Olsen	Rambergveien 33	3085	Holmestrand
Bodil Aske Reinertsen	Poppelveien 7	3118	TØNSBERG
Torstein Reinertsen	Poppelveien 7	3118	TØNSBERG
Arild Eriksen	Skolebakken 2	3075	Berger
Eli Rustad Thorsen	Florenveien 43	3265	LARVIK
Kjell Thore Thorsen	Florenveien 43	3265	LARVIK
Vibeke M Arnesen Solmyr	Undelstadveien 80 D	1387	ASKER
Svein Sundby	Bakkeveien 23	3121	Nøtterøy
Ludvig Marius Lorentzen	Strandveien 24 D	1392	VETTRE
Trude Sundet Sundby	Bakkeveien 23	3121	NØTTERØY
Erik Gunnerud	Amtmand Bloms Gate 7	3015	DRAMMEN
Hege Gunnerud	Amtmand Bloms Gate 7	3015	DRAMMEN
Hege Tillman Hansen	Nordvannslia 32 C	1385	ASKER
Jarle Nilsen	Nordvannslia 32 C	1385	ASKER
Are Skinningsrud	Løvåsveien 5	1423	SKI
Endre Skinningsrud	Tårnveien 27	1434	ÅS
Carl-Axel Hagen	Oberst Angells Vei 6	0787	OSLO
Therese Riiser	Oberst Angells Vei 6	0787	OSLO
Ingeborg Caroline Sæbøe Holten	Mellombølgen 137 G	1157	OSLO
Roger Holten	Mellombølgen 137 G	1157	Oslo
Jofrid Åse Sæbøe	Vangjordet 22	1543	VESTBY
Jostein Sæbøe	Vangjordet 22	1543	VESTBY
Kjersti Helene Heyerdahl	Kastanjeveien 18 C	3022	DRAMMEN
Tor Egil Faksvaag Molden	Ålmoveien 9	0282	OSLO
Inger Ulleberg	Johs. Hartmanns Vei 26	1395	HVALSTAD
Marte Helene Sølvberg	Ålmoveien 9	0282	OSLO
Magne Tormod Sannerød	Fjordstien 18	1765	HALDEN
Stine Jakobsen Sannerød	Fjordstien 18	1765	HALDEN
Klaus Ackermann	Lørenvangen 12 C	0585	OSLO
Roar Bjøntegaard	Skogsvingen 5 B	1366	LYSAKER
Petra H Lippert Hove	Skogsvingen 5 B	1366	LYSAKER
Morten Brinck-Mortensen	Gullhauggrenda 19	1354	BÆRUMS VERK
Terje Sandbæk	Sandbekk 5	3622	SVENE

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Tillatelse etter forurensningsloven for Ble Fjellskog AS til utslipp av kommunalt avløpsvann fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11 jf. forurensningsforskriften § 14-4.

Vilkårene er satt i medhold av forurensningsloven § 16, § 22 og § 40.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fra uttrekk av Vann-Nett og Naturbase i desember 2025, opplysninger fremkommet i søknad av 05.11.2024, og andre opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden.

Dette tillatelsesdokumentet erstatter tidligere tillatelse gitt 18.04.2024 (tillatelsesnummer 2024.0323.T).

Informasjon fra enhetsregisteret:

Navn på ansvarlig enhet: BLE FJELLSKOG AS
Organisasjonsnummer: 988 994 928
Postadresse: c/o Roger Rustand, 3623 LAMPELAND

Informasjon om virksomheten fra Statsforvalterens database:

Tettbebyggelse: del av Søndre Blefjell tettbebyggelse	
Anleggsnavn: Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg	
Anleggsnr. og anleggsaktivitet: 3334.0032.01- Privat avløpsanlegg	
Kommune: Flesberg	Fylke: Buskerud
Lokalisering (UTM): sone 32, øst: 526508 nord: 6625798	
Lokalisering, adresse og gbnr.: Dyrebu Fjellgrend 86, 3622 Svene, gbnr. 142/2	
Næringskode og bransje: 68.209 - Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	
Hovedkategori IED*: -	
IED-kode: ikke omfattet	

* IED (industriutslippsdirektivet) er gjennomført i norsk rett ved forurensningsforskriften av 1. juni 2004 nr. 931, kap. 36.

Tillatelsesnummer: 2026.0167.T		Arkivreferanse: 2022/10821	
Tillatelse første gang gitt: 27.03.2026	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:	
Hilde Sundt Skålevåg seksjonssjef		Mabel Katrine Seland Trovum seniorrådgiver	

Tillatelsen er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift

Postadresse: Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, Postboks 325, 1502 Moss | **Telefon:** 69 24 70 00

E-post: sfospost@statsforvalteren.no | **Internett:** www.statsforvalteren.no/os **Org.nr.:** 974 761 319

Besøksadresser: se <https://www.statsforvalteren.no/nb/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/om-oss/kontakt-oss/>

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	saksbeh. og saksnr.	Beskrivelse av endring
00		Mabel Katrine Trovum, 2022/10821	Tillatelse gitt 18.04.2024 (tillatelsesnr. 2024.0323.T). Tillatelsen erstatter tidligere tillatelse gitt av Flesberg kommune
00		Mabel Katrine Seland Trovum, 2022/10821	Tillatelse gitt 27.03.2026 (tillatelsesnr. 2026.0167.T). Økning av tillatelsens ramme fra 1 500 pe (BOF ₅) til 3 500 pe (BOF ₅). Tillatelsen erstatter tidligere tillatelse gitt av Statsforvalteren 18.04.2024.

Innhold

1	Tillatelsens rammer.....	5
1.1	Tillatelsen omfatter	5
2	Generelle vilkår	6
2.1	Utslippsbegrensninger.....	6
2.2	Plikt til å overholde grenseverdier	6
2.3	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	6
2.4	Plikt til forebyggende vedlikehold	7
2.5	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	7
2.6	Plikt til internkontroll	7
2.6.1	Krav om miljørisikovurdering.....	7
2.7	Krav til langsiktig planlegging.....	8
2.8	Plikt til å ha oversikt over og kunnskap om tilstand og påvirkning.....	8
2.9	Ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg.....	9
3	Utslipp til vann	9
3.1	Krav til avløpsnett	9
3.1.1	Generelt	9
3.1.2	Krav om tiltaksplan for fornyelse av avløpsnett	9
3.1.3	Krav til kontroll med overvann og annet fremmedvann tilført avløpsnett	9
3.1.4	Krav til utslipp via overløp	10
3.1.5	Krav til virkningsgrad for avløpsnett	10
3.2	Krav til rensing av avløpsvann	10
3.2.1	Generelt	10
3.2.2	Oversikt over avløpsrenseanlegg	10
3.2.3	Rensekrav og dokumentasjonskrav for Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg	11
3.2.4	Utslippspunkt for avløpsrenseanlegg og overløp.....	12
3.2.5	Påslipp.....	12
4	Utslipp til luft.....	13
4.1	Generelt.....	13
4.2	Lukt fra punktkilder.....	13
4.3	Klimagassregnskap og utslipp av klimagasser	13
5	Støy	13
6	Avfall og avløpsslam.....	14
6.1	Generelle krav til avfall	14
6.2	Håndtering av avløpsslam.....	14
7	Akutt forurensning – forebyggende tiltak, varsling og beredskap	15

7.1	Forebyggende tiltak	15
7.2	Beredskapsanalyse	15
7.3	Beredskapsplan	15
7.4	Beredskapsetablering	16
7.5	Øving av beredskap	16
7.6	Varsling av akutt forurensning	16
8	Utslippskontroll, resipientundersøkelser og overvåkning	16
8.1	Krav om måleprogram	16
8.2	Overvåking etter forurensningsforskriften	17
8.3	Overvåking etter vannforskriften	17
8.4	Visuell overvåking av myrområder	18
8.5	Rapportering av overvåkingsresultater	18
8.6	Registrering i Vannmiljø	18
9	Energi	19
9.1	Energistyringssystem	19
9.2	Utnyttelse av overskuddsenergi	19
10	Substitusjon av kjemikalier og råstoffer	19
11	Krav til rapportering	20
11.1	Årlig egenkontrollrapportering	20
11.2	Årsrapport	20
12	Nedleggelse, ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg	20
13	Tilsyn	21
	Vedlegg 1: Oversikt over utvalgte, sentrale begreper benyttet i tillatelsen	22

1 Tillatelsens rammer

1.1 Tillatelsen omfatter

Tillatelsen gjelder all transport, behandling og utslipp av avløpsvann fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse. Tillatelsen omfatter utslipp fra samlet tilført avløpsmengde tilsvarende **inntil 3 500 BOF₅ personequivaler (pe)** fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse i maksuke.

Det samlede utslippet omfatter disse avløpsrenseanleggene:

- Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg, 3 500 pe (BOF₅)

Alle tettbebyggelser som er tilknyttet samme avløpsrenseanlegg, også tettbebyggelser i andre kommuner, regnes som én tettbebyggelse i henhold til forurensningsforskriften kapittel 11, § 11-3 bokstav k, andre ledd.

Ble Fjellskog AS skal til enhver tid ha oppdatert dokumentasjon på deres del av tettbebyggelsens utbredelse (areal) og utslippsstørrelse i BOF₅ pe (beregnet etter NS 9426¹). Ved utbygging av infrastruktur eller vesentlig utvidelse av virksomhet som medfører økte utslipp fra Ble Fjellskog AS sin del av tettbebyggelsen, skal tettbebyggelsens geografiske utbredelse og utslippsstørrelse oppdateres.

Ble Fjellskog AS plikter å sørge for at det er samsvar mellom rensekapasitet og størrelsen på potensielt utslipp (BOF₅ pe) av avløpsvann i maksuke fra deres del av tettbebyggelsen før slike endringer som nevnt over realiseres. Det er ikke tillatt å overskride det faktiske utslippet i BOF₅ pe utover tillatelsens ramme. Ved langvarige overskridelser plikter Ble Fjellskog AS å utarbeide en tiltaksplan for å redusere konsekvensene av dette på kort og lang sikt. Ved permanente utvidelser, må Ble Fjellskog AS søke Statsforvalteren om en endring av tillatelsen.

Kravene i denne tillatelsen tar utgangspunkt i Ble Fjellskog AS sitt beregnede, potensielle utslipp etter NS 9426, og basert på kunnskap om antallet fastboende og ikke-fastboende personer, industri med påslipp til avløpsnett og eventuelle andre kilder som vil påvirke mengden og sammensetningen av kommunalt avløpsvann som oppstår.

Tabell 1.1.1 Beregningene gjengis her for å unngå tvil om hvilke utslippsforhold som lå til grunn da tillatelsen ble gitt:

Kilde	Beregnet BOF ₅ (pe) i 2021	Beregnet BOF ₅ (pe) i 2040
Fast bosatte	0	0
Virksomhet/arbeidsplass	5	10
Hytteområder	350	3 490
Påslipp industri	0	0

¹ Med bedriftens beregnede potensielle utslipp, menes den maksimale, gjennomsnittlige ukesbelastning i BOF₅ (pe) til det avløpssystemet som reguleres i denne tillatelsen, og som oppstår i den uka i året med forventet høyest belastning. Beregningene skal være representative for situasjonen på søknadstidspunktet og 10 år fram i tid.

Fra andre kommuner	0	0
Septikslam mottak	0	0
SUM	355	3 500
Angi ukenr. for uke valgt som uke med maksimal utslipp som er lagt til grunn i beregningene i tabell 1.1.1	Påskeuken	

Samarbeid mellom kommuner eller selskaper innenfor samme tettbebyggelse om håndtering av avløpsvann forutsettes formalisert gjennom privatretslige avtaler.

Denne tillatelsen omfatter de avløpsrenseanlegg som framgår av punkt 3.2.2 og utslippspunkter slik de er opplistet i punkt 3.2.4. Tillatelsen omfatter ikke mottak eller behandling av septikslam eller avløpsslam ved Ble Fjellskog AS sitt avløpsrenseanlegg (se definisjonen av septikslam og avløpsslam i *vedlegg 1*).

Nytt avløpsdirektiv ble vedtatt av EU 27.11.2024. Implementeringen av det nye direktivet i norsk rett kan medføre endringer i forurensingsforskriften. Det vil til enhver tid være det strengeste kravet som gjelder.

Kravene til overvåking i denne tillatelsen er tilpasset behovet for samordnet overvåking etter vannforskriften.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning for organisk belastning og eutrofisituasjonen i resipienten er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens punkt 3 til 5. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider jf. vilkår 3.2.3 og innenfor de rammer som følger av forurensningsforskriftens § 14-13. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra det totale avløpssystemet, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter Ble Fjellskog AS å redusere utslipp så langt det er mulig uten urimelige kostnader.

Det totale avløpssystemet skal drives, vedlikeholdes og fornyes i et langsiktig perspektiv, slik at forventet funksjon og ytelse opprettholdes og er stabil til tross for variasjoner i belastning og klimaforhold.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp, skal Ble Fjellskog AS sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. Systemer og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

2.5 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter Ble Fjellskog AS å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren.

Ble Fjellskog AS skal så snart som mulig informere Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Med forurensningsmessig betydning menes unormale tilførsler av forurensninger til avløpsrenseanlegget som kan få konsekvenser for overholdelse av utslippskrav eller slamhåndtering. Akutt forurensning skal i tillegg varsles, jf. krav fastsatt i punkt 7 i denne tillatelsen.

2.6 Plikt til internkontroll

Ble Fjellskog AS plikter å etablere internkontroll for sin avløpsvirksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven³ og relevante forskrifter til disse lovene, der særlig forurensningsforskriften kap. 11 og 14 legger rammer for avløpsvirksomheten. Ble Fjellskog AS plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Ble Fjellskog AS plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Punkt 2.6.1 beskriver konkrete krav til innholdet i en miljørisikovurdering, både med hensyn til *akutt* forurensning og risiko for annen ulovlig forurensning.

2.6.1 Krav om miljørisikovurdering

Ble Fjellskog AS skal ha en oppdatert skriftlig, klimatilpasset miljørisikovurdering av det totale avløpssystemet som denne tillatelsen omfatter. Dette innebærer en risikovurdering av forhold knyttet til avløpssystemet som kan forårsake utilsiktede forurensningsutslipp/farer for forurensning.

Denne miljørisikovurderingen skal som et minimum legge vekt på:

- Påslipp fra virksomheter

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, nr. 1127

³ L11.06.1976 nr. 79 Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)

- Kritiske punkter på avløpsnett
- Kritiske punkter på avløpsrenseanlegg
- Utslipp til sårbar resipient
- Utslipp av farlige stoffer
- Områder med mulige brukerkonflikter
- Hvordan det totale avløpssystemet blir påvirket av klimaendringer
- Angi risiko og risikoreduserende tiltak i prioritert rekkefølge
- Vannforskriftens § 4 og mål om god kjemisk og økologisk tilstand i vannforekomstene

På grunnlag av utførte risikoanalyser og fastsatte akseptable risikonivåer for skadelige hendelser som følge av utslipp, må det planlegges og gjennomføres tiltak for å overholde akseptabelt risikonivå. Både konsekvensreduserende og sannsynlighetsreduserende tiltak skal vurderes. Hvert tiltak skal være knyttet til en ansvarlig person/stilling, og tiltaket skal ha en frist for gjennomføring. Dette skal dokumenteres skriftlig i en tiltaksplan som inngår i virksomhetens internkontrollsystem.

Miljøriskovurderingen og tilhørende tiltaksplan skal evalueres minst én gang per år og skal oppdateres etter hvert som tiltak er gjennomført og kunnskapsgrunnlaget endrer seg. Evalueringen skal dokumenteres skriftlig. Det skal foreligge en skriftlig rutine for gjennomføring av miljørisikovurderinger, herunder kriterier for oppdatering.

2.7 Krav til langsiktig planlegging

Ble Fjellskog AS skal sørge for å sette av tilstrekkelig med ressurser, både økonomiske og personressurser, for gjennomføring av planlagte tiltak som kreves for å følge opp kravene i denne tillatelsen over tid. Hvordan Ble Fjellskog AS skal løse dette i praksis, skal dokumenteres overfor Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus på forespørsel.

Ble Fjellskog AS skal på bakgrunn av en årlig vurdering av hvordan kravene i denne tillatelsen og i forurensningsforskriften kap. 14 er fulgt opp, vurdere behov for nye tiltak og endringer i prioriteringene.

En skriftlig oppsummering av denne årlige vurderingen skal vedlegges Ble Fjellskog AS sin egenkontrollrapportering, jf. punkt 11.2.

2.8 Plikt til å ha oversikt over og kunnskap om tilstand og påvirkning

Ble Fjellskog AS skal ha kjennskap til og kunne dokumentere skriftlig i hvilken grad avløpsrenseanlegg, avløpsnett og forurenset overvann påvirker eller kan påvirke vannmiljøet, sårbare naturtyper eller områder som brukes av sårbare arter.

Det må utvises særlig aktsomhet ved planlegging av nye ledningstraséer og ved graving eller andre aktiviteter som kan påvirke naturmangfoldet. Ble Fjellskog AS må gjøre seg kjent med aktuelle bestemmelser som kan gjelde for slik aktivitet.

2.9 Ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg

Om avløpsrenseanlegg planlegges lagt ned eller stanset for en periode grunnet ombygging eller utbedring, skal Ble Fjellskog AS gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning. Aktiviteter som kan medføre fare for økt forurensning utover det som er tillatt i denne tillatelsen, og som kan medføre at rensekrav ikke overholdes, kan ikke startes før Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus har gitt midlertidig unntak fra gjeldende rensekrav. Søknader om unntak fra gjeldende rensekrav må derfor sendes Statsforvalteren i god tid.

3 Utslipp til vann

3.1 Krav til avløpsnett

3.1.1 Generelt

Avløpsnett, herunder pumpesystemer for transport av avløpsvann med tilhørende kummer, skal, uten at det medfører uforholdsmessige store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til:

- avløpsvannets mengde og egenskaper
- forebygging av lekkasjer
- begrensning av forurensning av resipienten som følge av overløp

Statsforvalteren legger til grunn at Ble Fjellskog AS gjennomfører alle hensiktsmessige og forebyggende tiltak mot forurensning. Det forventes at Ble Fjellskog AS tar utgangspunkt i den teknologi som ut ifra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold, gir de beste resultater, jf. forurensningsloven § 2.

3.1.2 Krav om tiltaksplan for fornyelse av avløpsnett

Ble Fjellskog AS skal utarbeide en tiltaksplan for fornyelse av avløpsnett med kummer, pumpestasjoner m.v. Tiltaksplanen skal vise det årlige, gjennomsnittlige behovet for fornyelse av spillvannsførende ledningsnett, og hvilke kriterier som er lagt til grunn for fornyelse. Tiltaksplanen skal være sammenhengende og skal minst omfatte de neste 5 årene.

Ble Fjellskog AS sin ledningsdatabase skal oppdateres kontinuerlig etter hvert som avløpsnett fornyes.

3.1.3 Krav til kontroll med overvann og annet fremmedvann tilført avløpsnett

Ble Fjellskog AS skal lage en tiltaksplan for å redusere andelen fremmedvann som tilføres avløpsnett. Avløpsnett skal være et 100 % separatsystem.

I områder hvor det separate overvannsnett mottar forurenset overvann, skal behovet for rensing vurderes og dokumenteres.

Utslipp av sanitært avløpsvann via overvannsnett er ikke tillatt.

3.1.4 Krav til utslipp via overløp

Ble Fjellskog AS har ikke installerte regnvanns- eller nødoverløp på avløpsnett.

Dersom Ble Fjellskog AS skal installere overløpspunkter på avløpsnett, må det søkes om en endring av tillatelsen etter forurensningsloven i god tid før disse installeres.

I de tilfeller der det kan forekomme overløp på grunn av planlagt vedlikehold, skal Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus varsles i god tid på forhånd slik at søknadsplikt etter forurensningsloven kan vurderes.

3.1.5 Krav til virkningsgrad for avløpsnett

Ble Fjellskog AS skal kontinuerlig gjennomføre planlagte tiltak for å redusere lekkasjer av urensset avløpsvann fra avløpsnett.

Virkningsgraden til avløpsnett, det vil si hvor stor andel av vannmengden *eller* forurensningsmengden som når frem til avløpsrenseanlegget sammenliknet med det som oppstår, skal dokumenteres og være tilgjengelig for Statsforvalteren ved forespørsel. Dette skal gjøres ved å legge til grunn målte verdier for overløpsutslipp eller beregnede verdier for mindre omfattende overløpsutslipp, jf. punkt 3.1.4. I tillegg skal andre ulike kilder til tap beregnes eller vurderes kvalitativt.

Utslipp på grunn av feil på avløpsnett, stans i pumpestasjoner og liknende skal ikke redusere virkningsgraden i avløpsnett med mer enn maksimalt 3 % over året.

3.2 Krav til rensing av avløpsvann

3.2.1 Generelt

Alt avløpsvann som er medregnet i tettbebyggelsens utslippsstørrelse, skal behandles slik at samme minimumskrav til rensing oppfylles, uavhengig av avløpsrenseanleggenes dimensjonerende kapasitet og teknologi. Dette gjelder for utslipp større enn eller lik 50 pe, også fra private avløpsrenseanlegg som ikke er tilknyttet kommunalt avløpsnett. Kontrollkravene skal imidlertid være tilpasset det enkelte anlegg.

I tillegg kan det enkelte avløpsrenseanlegg ha tilleggskrav eller skjerpede krav satt av hensyn til resipienten og bruken av denne, jf. vilkår 3.2.3.

Det skal settes av areal til eventuell utvidelse som følge av framtidige nye rensekrav eller behov for økt kapasitet.

3.2.2 Oversikt over avløpsrenseanlegg

Avløpsrenseanlegg innenfor Ble Fjellskog AS sin del av tettbebyggelsen og som omfattes av denne tillatelsen, framgår av tabell 3.2.2.1.

Oversikten gir også informasjon om forventet belastning og dimensjonerende kapasitet i BOF₅ (pe) og forventet hydraulisk kapasitet. Oversikten viser også type renseprosess etablert ved det enkelte anlegg.

Tabell 3.2.2.1: Oversikt over avløpsrenseanlegg innenfor Ble Fjellskog AS sin del av tettbebyggelsen

Navn på avløpsrenseanlegg	Tilført belastning i BOF ₅ (pe) i 2040	Dimensjonerende kapasitet i BOF ₅ (pe) i 2040	Hydraulisk kapasitet (m ³ per time) i 2040	Renseprosess
Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg	3 500	3 500	52	Biologisk-kjemisk

Avløpsrenseanlegget skal utformes slik at kravene i forurensningsforskriften kap. 14 og kravene i denne tillatelsen kan overholdes.

3.2.3 Rensekrav og dokumentasjonskrav for Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg

Generelt om dokumentasjonskrav

Utslippsparametere og tilhørende grenseverdier, samt minimum antall prøver og midlingstid, er satt i tabell 3.2.3.1 under. Avlastning fra overløp på avløpsrenseanlegget er inkludert i renskravene.

Prøver av KOF_{CR} og BOF₅ må minst etterkomme enten krav til konsentrasjon eller renseseffekt.

Dersom utslippet overskrides med 100 % av det renskravene sier, skal Ble Fjellskog AS varsle Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.

3.2.3.1 *Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg*

Tabell 3.2.3.1: Utslippskrav og prøvetakingskrav for Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg

Utslippsparameter	Krav	Prøvetype og -frekvens
Total fosfor (tot-P)	Minst 90 % reduksjon. Renseeffekt beregnes som årlig middelerdi.	12 ukeblandprøver eller 12 døgnblandprøver per år.
Total nitrogen (tot-N)	Kun prøvetaking.	12 ukeblandprøver eller 12 døgnblandprøver per år.
Biologisk oksygenforbruk (BOF ₅)	Minst 90 % eller at utslippskonsentrasjonen ikke overstiger 25 mg O ₂ /l.	12 døgnblandprøver per år. Minst 10 av 12 døgnblandprøver må overholde krav.
Kjemisk oksygenforbruk (KOF _{CR})	Minst 90 % eller at utslippskonsentrasjonen ikke overstiger 75 mg O ₂ /l.	12 døgnblandprøver per år. Minst 10 av 12 døgnblandprøver må overholde krav.

E. coli*	Kun prøvetaking.	Én gang i måneden tas en øyeblikksprøve. Prøvetaking skal utføres fra 1. mai til 31. oktober hvert år.
----------	------------------	--

* Hvis prøvetaking for E. coli ikke viser et innhold av bakterier som er av miljømessig betydning eller kan ha konsekvenser for nærmiljøet, vil kravet kunne revideres slik at prøvetakingsfrekvensen reduseres, eller kravet kan utgå i sin helhet.

3.2.4 Utslippspunkt for avløpsrenseanlegg og overløp

Renset avløpsvann skal, etter fullverdig biologisk og kjemisk rensing i renseanlegget, føres gjennom etterpoleringstrinn før avrenning gjennom stedlige masser og til resipient. Utslippet skal skje på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig, og slik at brukerinteresser ikke påvirkes.

Tabell 3.2.4.1 Utslippspunkt for Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg

Utslippspunktets navn/beskrivelse	Koordinater Øst (UTM sone 32)	Koordinater Nord (UTM sone 32)	Avstand fra land ⁴ + navn på resipient	Dybde
Utslipp av rensed avløpsvann	526508,49	6625798,032	Ikke relevant, myrområde med avrenning til Nipetobekken	Diffust

Tabell 3.2.4.2 Utslippspunkt for overløp ved utløpspumpekum ved Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg

Utslippspunktets navn/beskrivelse	Koordinater Øst (UTM sone 32)	Koordinater Nord (UTM sone 32)	Avstand fra land + navn på resipient	Dybde
Pumpekum utløp*	526508,49	6625798,032	Ikke relevant, myrområde med avrenning til Nipetobekken	Diffust

* Utslippspunktet er etter biologisk og kjemisk rensing av avløpsvannet

3.2.5 Påslipp

Påslipp til Ble Fjellskog AS sitt avløpsnett skal ikke redusere muligheten for å overholde utslipps- og renskrav satt i denne tillatelsen eller forurensningsforskriften eller redusere muligheten for å utnytte avløpsslammet iht. gjødselvereforskriftens krav.

⁴ Avstanden fra land regnes som horisontal avstand fra strandkanten ved middelvannstand

Ble Fjellskog AS skal ha oversikt over alle virksomheter som kan utgjøre en risiko for avløpssystemet.

4 Utslipp til luft

4.1 Generelt

Lukt skal være en driftsparameter for det totale avløpssystemet. Dette for å sikre at lukt fra pumpestasjoner, overløp, kummer og eventuelle lufteinnetninger ikke er til vesentlig sjenanse for naboer og brukere av nærområdet.

Ble Fjellskog AS skal ha oversikt over kilder og vurdere behovet for tiltak og eventuelt effekten av gjennomførte luktreducerende tiltak.

Før bygging av nye anlegg, komponenter (pumpestasjoner, kummer og utearealer og ledninger) må Ble Fjellskog AS vurdere mulige kilder til lukt og om nærhet til bebyggelse, ferdsel eller terrengforhold kan skape luktkonflikter.

Ble Fjellskog AS skal ha et system for registrering og oppfølging av eventuelle klager og avvik på lukt. Systemet skal være en del av internkontrollen.

4.2 Lukt fra punktkilder

Punktutslipp for avgasser skal håndteres slik at luktulempe forebygges effektivt.

Beregnet luktinnhold fra slike kilder ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager mv. skal ikke overstige 1 ouE/m^3 som maksimal månedlig 99 prosent timefraktal.

4.3 Klimagassregnskap og utslipp av klimagasser

Utslipp av klimagasser fra drift av det totale avløpssystemet skal holdes på et så lavt nivå som mulig. Ble Fjellskog AS skal utarbeide klimagassregnskap årlig.

5 Støy

Avløpsvirksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride grensene i tabell 5.1. Grensene skal måles eller beregnes med frittfeltsverdi ved den mest støyutsatte fasaden.

Tabell 5.1 Støygrenser

Dag (kl. 07-19) LpAekv12h	Kveld (kl.19-23) LpAekv4h	Natt (kl. 23-07) LpAekv8h	Søn-/hellig- dager (kl. 07-23) LpAeq16h	Natt (kl. 23-07) LA1*
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

*LA1 er et statistisk maksimalnivå, uttrykt som det støynivået som overskrides i 1 % av tiden i situasjoner der maksimalnivåhendelsene forårsakes av mange typer kilder, og antall hendelser ikke er entydige eller grupperbare.

LpAeqT er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra den ordinære driften av avløpsrenseanlegg, inkludert intern transport på område til anleggene og lossing/lasting av råvare, slam etc. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport er likevel ikke omfattet av grensene.

6 Avfall og avløpsslam

6.1 Generelle krav til avfall

Ble Fjellskog AS plikter så langt det er mulig å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Ble Fjellskog AS plikter å sørge for at all håndtering av avfall, inkludert farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁵.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal leveres til lovlig avfallsmottak.

Ved evt. bruk av biofilmbærere må det sikres at plastmedium ikke blir spredd til miljøet.

6.2 Håndtering av avløpsslam

Med avløpsslam menes den faste fraksjonen som felles ut ved renseprosesser i avløpsrenseanlegg, og hvor ristgods er fjernet i forkant (se definisjonen av avløpsslam i *vedlegg 1*).

Ble Fjellskog AS skal ha oversikt over hvilke mengder råslam som oppstår i det enkelte avløpsrenseanlegg, slamkvalitet og videre håndtering. Dette skal inngå i egenkontrollrapporteringen for avløpsrenseanlegg, se punkt 11.1.

Det tillates ikke mottak av septikslam eller avløpsslam ved Ble Fjellskog avløpsrenseanlegg. Det tillates heller ikke behandling av avløpsslam eller septikslam ved avløpsrenseanlegget. Alt slam som oppstår på avløpsrenseanlegget, skal forbehandles slik at det blir egnet for transport til behandlingsanlegg og leveres til godkjent behandlingsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven.

⁵ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930

Avløpsslam som ikke overholder kravene i gjødselvarerforskriften⁶ og dermed ikke er egnet for bruk, skal leveres til godkjent mottaksanlegg for avfall og ikke blandes sammen med annet avløpsslam.

Ved prøvetaking av slammet skal anerkjente metoder for å oppnå representative prøver benyttes.

Statsforvalteren kan pålegge Ble Fjellskog AS å delta i kartlegging for å dokumentere nivåer av miljøgifter i slam.

7 Akutt forurensning – forebyggende tiltak, varsling og beredskap

7.1 Forebyggende tiltak

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter Ble Fjellskog AS å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren.

Ble Fjellskog AS plikter i tillegg å ha en plan for en trinnvis og systematisk gjennomføring av risikoreduserende tiltak avdekket i miljørisikovurderingen jf. vilkår 2.6.1.

7.2 Beredskapsanalyse

Med grunnlag i miljørisikovurderingen skal Ble Fjellskog AS utarbeide en beredskapsanalyse for den eventuelle restrisiko som gjenstår etter at forebyggende tiltak er iverksatt. For hver av hendelsene som er identifisert i miljørisikoanalysen skal Ble Fjellskog AS utarbeide og begrunne:

- organisering av beredskapen
- nødvendig beredskapsutstyr
- nødvendig mannskap
- responstid

Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til risiko for akutt forurensning.

7.3 Beredskapsplan

Miljørisikovurdering, beredskapsanalyse, forebyggende tiltak og beredskapsetablering skal dokumenteres i en beredskapsplan som er en del av Ble Fjellskog AS sin internkontrolldokumentasjon.

Beredskapsplanen skal som et minimum beskrive den etablerte beredskapens organisering, bemanning, innsatsutstyr og personlig utstyr og angi innsatsplaner for dimensjonerende scenarier.

Beredskapsplanen skal holdes oppdatert og kunne fremvises ved behov.

⁶ Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav av 4.7.2003, nr 951.

7.4 Beredskapsetablering

Basert på beredskapsplanen skal det etableres en beredskapsorganisasjon med mannskap og nødvendig utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for de potensielle hendelsene som er vurdert å utgjøre størst miljørisiko.

7.5 Øving av beredskap

Det skal utarbeides en plan for å øve på beredskapen, og det skal gjennomføres øvelse minst én gang pr. år. Det skal utarbeides klare mål for øvelsen, inkludert mål for responstid. Øvelsen skal dokumenteres i rapporter, med eventuelle anbefalinger om forbedringer. Hvordan eventuelle anbefalinger om forbedringer er fulgt opp, skal være dokumentert i internkontrollen.

7.6 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til *forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning*. Internkontrollen skal beskrive kartlegging og vurdering av risiko for akutt forurensning og annen uønsket påvirkning av ytre miljø. Ble Fjellskog AS skal så snart som mulig informere Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus om:

- Akutt forurensning på grunn av driftsstans som skyldes uhell eller langvarig strømbrytning.
- Unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning.
- Utslippskonsentrasjon på mer enn det dobbelte av gjeldende krav for en prøve der prøvetaking og analyse er utført jf. forurensningsforskriften §§ 14-11, 14-12 og 14-14.

Skjema for varsling av akutt forurensning finnes på Statsforvalteren sine nettsider: [Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#).

8 Utslippskontroll, resipientundersøkelser og overvåkning

8.1 Krav om måleprogram

Ble Fjellskog AS skal, som en del av sin internkontroll ved det enkelte avløpsanlegg, utarbeide og holde oppdatert et måleprogram med oversikt over alle analyser og målinger av relevante drifts- og utslippsparametere tilpasset det enkelte anleggs størrelse, herunder utslipp til vann, grunn og luft. Måleprogrammet skal være en del av Ble Fjellskog AS sin internkontroll og holdes oppdatert.

Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens).

Prøvetidspunktene skal velges slik at resultatene blir mest mulig representative for variasjoner i utslippene gjennom hele året ved normale driftsforhold. Måleprogrammene skal omfatte antatt maksuke for belastning for det enkelte anlegg og perioder med overløp. Minimum antall akkrediterte prøver skal være i samsvar med kravene i tabell 3.2.3.1 i tillatelsen, men antallet skal økes der dette er nødvendig for å ivareta kravet til representativitet. Dersom en prøve må utgå pga. unormale driftsforhold, skal dette kompenseres med at det tas en ny prøve på et senere tidspunkt.

Prøvene skal analyseres jf. krav i forurensningsforskriften § 14-12. Analysene skal utføres av laboratorier som er akkreditert for de aktuelle analysene etter NS-EN ISO/IEC 17025. Norske standarder skal benyttes så langt det er mulig. Dersom dette ikke finnes, kan internasjonal standard eller annen metode benyttes så lenge metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.

Dersom Ble Fjellskog AS ønsker å analysere på andre parametere enn BOF_5 og KOF_{CR} , må dette avklares med Statsforvalteren i forkant. Erstatningen forutsetter at det er påvist en høy statistisk korrelasjon mellom ønsket parameter og parameteren utslippskontrollen ønskes basert på.

8.2 Overvåking etter forurensningsforskriften

Ble Fjellskog AS skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av utslipp fra avløpsrenseanlegg og overløp med en utslippsstørrelse av miljømessig betydning til berørte vannforekomster i henhold til et overvåkingsprogram. Overvåkingen skal være risikobasert og bidra til å avklare om resipientene skal registreres som følsom, normal eller mindre følsom jf. forurensningsforskriften kap. 11, vedlegg 1, punkt 1.1 og følge prinsippene i veileder TA-1890/2005 eller en oppdatert versjon av denne.

Overvåkingen skal gjennomføres med et intervall på 3 år og samordnes så langt det er mulig med overvåkingen etter vannforskriften.

Dersom utslipp eller tilstanden i vannforekomsten endres, kan Statsforvalteren pålegge en utvidelse av overvåkingsprogrammet mhp. målepunkter, elementer og frekvens. Statsforvalteren kan også pålegge strengere rensekra.

8.3 Overvåking etter vannforskriften

Ble Fjellskog AS skal overvåke hvordan utslipp fra avløpsrenseanlegg og overløp på avløpsnett med en utslippsstørrelse av miljømessig betydning påvirker tilstanden i vannforekomstene (herunder myrområdene nedstrøms avløpsrenseanlegget) og dokumentere om utslippene medfører forringelse eller at miljømål ikke nås, jf. vannforskriften §§ 4 og 18. Overvåkingen skal gjennomføres i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking § 18 og vedlegg V punkt 1.3 og vurderes etter klassifiseringssystemet for miljøtilstand i vann⁷. Overvåkingen skal belyse påvirkning fra pågående og tidligere utslipp fra virksomheten. Overvåkingen skal belyse virksomhetens bidrag til samlet tilstand i vannforekomsten.

Ble Fjellskog AS skal benytte nødvendig fagekspertise og samarbeide med eventuelle andre forurenser om å utarbeide et overvåkingsprogram for de resipientene som berøres av avløpsvann. Hvis det pågår annen overvåking i resipienten av andre aktører (eksempelvis vannområde), anbefales det at overvåkingene samordnes. Overvåkingsprogrammet skal årlig vurderes av fagkyndig, og ved behov oppdateres.

⁷ Veileder 02:2018 Klassifisering av miljøtilstand i vann. Økologisk og kjemisk klassifiseringssystem for kystvann, grunnvann, innsjøer og elver

Overvåkingsprogrammet/-ene skal følge anbefalinger gitt i gjeldende versjon av veilederen Klassifisering av miljøtilstand i vann (02:2018). Overvåkingsprogrammet skal beskrive og begrunne hvilke biologiske og kjemiske kvalitetselementer/parametere som skal overvåkes, kvantifiseringsgrenser og intervall for prøvetaking. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke matrikser (vann, biota, sediment) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også framgå og begrunnes i programmet. Det skal tas prøver både oppstrøms og nedstrøms anleggets utslippspunkt.

Overvåkingen skal gjennomføres av fagkyndig, uavhengig konsulent i henhold til overvåkingsprogrammet. Der det er hensiktsmessig kan selve prøvetakingen gjennomføres av Ble Fjellskog AS selv i samråd med konsulenten. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak av hensyn til resipient eller for å overholde kravene i denne tillatelsen, er Ble Fjellskog AS også pliktig til så snart som praktisk mulig å utbedre forholdene.

Dersom utslipp eller tilstanden i vannforekomsten endres, kan Statsforvalteren pålegge en utvidelse av overvåkingsprogrammet mhp. målepunkter, elementer og frekvens.

8.4 Visuell overvåking av myrområder

Vegetasjonsbildet i myrområdene nedstrøms utslippspunktet til Ble Fjellskog AS skal undersøkes for forekomster av ulike plantegrupper. Overvåkingen skal som et minimum undersøke forekomster av torvmoser, gress/starr og vedvekster, langs et fastsatt transekt/rute. Det skal tas utgangspunkt i beskrivelsen av metodikk for «enkel vegetasjonsovervåking» i *Instruks for ekstensiv overvåking ved myrrestaurering* (2017). Det skal utføres vegetasjonsovervåking én gang annet hvert år, i perioden juli til september. Undersøkelsen skal gjennomføres av fagkyndig, uavhengig konsulent.

8.5 Rapportering av overvåkingsresultater

Resultater fra overvåkingen etter forurensningsforskriften jf. punkt 8.2, skal drøftes og konklusjoner om registreringen av resipienten som følsom, normal eller mindre følsom presenteres for forurensningsmyndighetene som en del av påfølgende kalenderårs årsrapportering jf. punkt 11.2.

Vurdering av resultatene fra resipientundersøkelser etter vannforskriften jf. 8.3 skal sendes Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført, som del av årsrapportering jf. punkt 11.2. Resultatene skal vurderes etter det til enhver tid gjeldende klassifiseringssystem for vann, gitt i vannforskriften og veiledningsmateriell til forskriften.

8.6 Registrering i Vannmiljø

Alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsene er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljøs importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

9 Energi

9.1 Energistyringssystem

Ble Fjellskog AS skal ha rutiner for regelmessig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv drift av hele avløpsanlegget. Et energistyringssystem skal inngå i internkontrollen.

9.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Ble Fjellskog AS skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi internt og legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt, med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk mulig, begrenses av gitte konsesjoner eller medfører urimelige kostnader.

10 Substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes, herunder fellingskjemikalier og hjelpekoagulanter, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal Ble Fjellskog AS dokumentere at den har gjennomført en risikovurdering av bruk og utslipp på bakgrunn av kjemikalienes egenskaper, mengder, utslippspunkt m.m, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Ble Fjellskog AS eller den ansvarlige for driften av avløpsrenseanlegget plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av risiko for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Der bedre alternativer finnes, plikter Ble Fjellskog AS å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁸

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁹ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

⁸ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

⁹ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrenning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516

11 Krav til rapportering

11.1 Årlig egenkontrollrapportering

Ble Fjellskog AS skal rapportere avløpsdata til Miljødirektoratet innen 1. mars hvert år. Rapporteringen skal skje slik Miljødirektoratet legger til rette for.

11.2 Årsrapport

I tillegg til egenkontrollrapport skal Ble Fjellskog AS årlig rapportere på det til enhver tid gjeldende skjema for årsrapport som man finner på Statsforvalteren sine nettsider:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.](#)

Årsrapporten skal vedlegges egenkontrollrapporten, jf. punkt 11.1.

Ble Fjellskog AS skal årlig gi en skriftlig vurdering av driftsforholdene siste kalenderår for hhv. avløpsnett, renseanlegg, slamhåndtering og overvåking med vekt på overordnede, kvalitative vurderinger.

Data som rapporteres i egenkontrollrapporteringen eller til Vannmiljø er det ikke nødvendig å repetere i årsrapporten, ut over hva Ble Fjellskog AS selv finner hensiktsmessig og naturlig for å underbygge konklusjoner.

Følgende tema skal inngå i vurderingene:

- Hvordan avløpsrenseanleggene fungerer og årsaker til eventuelle overskridelser av tillatelse. Videre skal trender for rensing og driftsstabilitet beskrives.
- Ev. overskridelser av tillatelsen skal kommenteres særskilt ift. vilkår 3.2.3 og 3.2.4 med forslag til korrigerende tiltak.
- Resultater, trender og konklusjoner fra resipientovervåking jf. hensikt med overvåkingen beskrevet i vilkår pkt. 8.2 og 8.3.
- Status for risikovurderinger og oppfølging

Årsrapportene skal lastes opp som vedlegg til egenkontrollrapporten til Miljødirektoratet for bedriftens hovedledningsnett, inntil denne rapporteringen eventuelt integreres i egenkontrollrapporteringsskjemaene.

12 Nedleggelse, ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg

Om avløpsanlegg planlegges lagt ned eller stanset for en periode grunnet ombygging eller Utbedring, skal Ble Fjellskog AS gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning.

Aktiviteter som kan medføre fare for forurensning må avklares med Statsforvalteren. Søknad om eventuelle unntak fra gjeldende rensekrav må sendes Statsforvalteren i god tid.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Statsforvalteren på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal ta utgangspunkt i den teknologi som ut ifra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold, gir de beste resultater, jf. forurensningsloven § 2.

Ved planlegging om nedleggelse av avløpsrenseanlegg skal Statsforvalteren få beskjed om dette. Nedleggelsesplan med planlagte tiltak og frister skal sendes Statsforvalteren i god tid før nedleggelse.

Ved nedleggelse eller stans skal den ansvarlige sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til avfallsforskriften kap. 11. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans.

Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av avløpsrenseanlegg skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

13 Tilsyn

Ble Fjellskog AS plikter jf. forurensningsloven § 50 å la representanter for Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus føre tilsyn med anleggene.

Vedlegg 1: Oversikt over utvalgte, sentrale begreper benyttet i tillatelsen

Begrep	Forklaring
Tettbebyggelse	Definert i forurensningsforskriften § 11-3 k) ut fra nærhet mellom husklynger bestående av minst 5 hus. Se fullstendig tekst i forskriften. I tillegg regnes tettbebyggelser som én tettbebyggelse dersom avløpsvann fra to eller flere tettbebyggelser samles opp og føres til ett felles avløpsrenseanlegg eller utslippssted. Definisjonen gjelder alle typer hus, både bolighus, hytter/turistanlegg, næringsbygg, institusjoner, idrettsanlegg mv.
Tettbebyggelsens utslippsstørrelse	Den maksimale, gjennomsnittlige ukesbelastning i BOF_5 (pe) til tettbebyggelsens avløpsnett som oppstår i maksuke. Beregnes ut fra kunnskap om utslippskilder iht. NS 9426. (Kilde: EUs avløpsdirektiv)
Maksuke	Med maksuke menes største årlige BOF_5 (pe) – døgntilførsel beregnet som gjennomsnitt av sju påfølgende dager (Kilde: NS 9426 og EUs avløpsdirektiv).
Bedriftens beregnede (potensielle) utslipp av avløpsvann i maksuke	Den beregnet, maksimale, gjennomsnittlige ukesbelastning i BOF_5 (pe) til avløpssystemet som reguleres i denne tillatelsen, og som oppstår i den uka i året med forventet høyest belastning. Beregningene skal være representative for situasjonen på søknadstidspunktet og minst 10 år fram i tid, da tillatelsen uansett bør omgjøres senest etter 10 år. (Kilde: EUs avløpsdirektiv)
Avløpsslam	Avløpsslam er det slammet som felles ut ved rensing i et konvensjonelt avløpsrenseanlegg, og hvor ristgods er fjernet i forkant. Septikslam inngår ikke i denne definisjonen av hygieniske grunner. I boka om VA-teknikk av Ødegaard, omtales septikslam som en form for avløpsvann.
Råslam	Med råslam menes ubehandlet avløpsslam, dvs. slam som ikke har gjennomgått noen form for behandling. Fortykning og avvanning av råslam er metoder for forbehandling som finner sted på avløpsrenseanlegget for å redusere vanninnholdet i avløpsslammet før transport. Dette er aktiviteter som det er naturlig å se på som en del av driften av et avløpsrenseanlegg, og ikke som avfallsbehandling. (Kilde: Miljødirektoratet)
Septikslam	Septikslam er en samlebetegnelse for det som oppstår ved tømning av slamavskillere, septiktanker og tette oppsamlingstanker o.l. og som kan ha et vanninnhold på 95-99 %. (Kilde Bjarne Paulsrud, Vann nr. 4/1982).

	Septikslam inngår ikke i definisjonen av avløpsslam. I boka om VA-teknikk av Ødegaard, defineres septikslam som en form for avløpsvann.
Overløp	Arrangement for avledning eller måling av væskemengder. Utforming avhenger av funksjon og væskemengde. Overløp kan også anvendes om den vannmengde som avledes/måles. (Kilde: Vannordboken). Der begrepet 'overløp' er brukt i denne tillatelsen, menes både driftsoverløp og nødoverløp. Overløpets funksjon er at når den tilførte vannmengden overstiger kapasiteten nedstrøms, blir en del av vannmengden før til en avlastningsledning (overløpsledning) som normalt fører overløpsvannet til nærmeste resipient. (Kilde NV-rapport 222_2016)
Driftsoverløp (også kalt regnvannsoverløp)	Overløp som er etablert for å hindre overbelastning av avløpssystemet i perioder med så store nedbørsmengder at avløpssystemets dimensjonerende kapasitet overskrides. (Kilde: Ødegaard, Hallvard (2012) Vann- og avløpsteknikk, Norsk Vann) Mest relevant for fellesnett.
Nødoverløp	Overløp som skyldes uforutsette hendelser i alle deler av avløpssystemet og som brukes av sikkerhetsmessige grunner. (Kilde: Ødegaard, Hallvard (2012) Vann- og avløpsteknikk, Norsk Vann)
Fremmedvann	Med fremmedvann menes det vannvolumet som tilføres avløpssystemet i tillegg til nødvendig spillvann/sanitært avløpsvann og evt. industrielt avløpsvann tillatt gjennom påslipp. Det er vanligvis regnvann, smeltevann, grunnvann eller drikkevann. Betegnes også som infiltrasjons- og innlekkingsvann ifølge boka om VA-teknikk av Ødegaard.
Virkningsgraden til avløpsnettet	Det vil si hvor stor andel av vannmengden <i>eller</i> forurensningsmengden som når fram til avløpsrensaneanlegget, sammenliknet med det som oppstår.
Blandprøver	Er en prøve satt sammen av flere mindre vannmengde-proporsjonale delprøver tatt gjennom prøvetakingsperioden. Prøvetakingsperioden er enten ett døgn eller en uke.
Ukeblandprøver	Er blandprøver tatt over minst fem døgn innenfor en periode på maks syv påfølgende døgn.

Prøvetaking	Med prøvetaking menes uttak av en representativ prøve og all behandling av prøven til den er klar for analyse. Dette inkluderer transport og oppbevaring av prøven inntil prøven er overlevert til laboratoriet. (Kilde: Kommentarene til forurensningsforskriften kap. 14)
Akkreditering	Med akkreditering menes en offisiell anerkjennelse av en organisasjons kompetanse og evne til å utføre angitte oppgaver i samsvar med gitte krav. I Norge er det Norsk Akkreditering som gir akkreditering. (Kilde: Kommentarene til forurensningsforskriften kap. 14)
Substitusjon/ substitusjonsplikt	Substitusjon betyr erstatning. Substitusjonsplikten innebærer at den enkelte virksomhet må vurdere sin kjemikaliebruk og gå over til mindre skadelige alternativer der det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe. Alle virksomheter som yrkesmessig bruker produkter som inneholder helse- og miljøskadelige kjemikalier, skal vurdere substitusjon.